

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Oriënterend onderzoek Natuur A2, A6 en A12 Midden-Nederland

Onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2023-1271
Datum:	12 september 2024
Samensteller:	drs. C.J. van Soolingen
Collegiale toets:	ir. ing. K.J. Rebergen en ing. D.F. Knoops
Opdrachtgever:	Royal Haskoning DHV
Contactpersoon:	G. Broekstra

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Inleiding 4

Uitvoering onderzoek	4
----------------------	---

1 Deelgebied A2 6

1.1	Planlocatie en ingreep A2	6
1.2	Soortenbescherming A2	8
1.3	Specifieke zorgplicht Soorten A2	13
1.4	Gebiedsbescherming	13
1.5	Houtopstanden	15
1.6	Conclusie	16
1.7	Vervolgstappen en maatregelen	17

2 Deelgebied A6 18

2.1	Planlocatie en ingreep A6	18
2.2	Soortenbescherming A6	20
2.3	Specifieke zorgplicht Soorten A6	26
2.4	Gebiedsbescherming	27
2.5	Houtopstanden	31
2.6	Conclusie	31
2.7	Vervolgstappen en maatregelen deelgebied A6	34

3 Deelgebied A12 35

3.1	Planlocatie en ingreep A12	35
3.2	Soortenbescherming A12	36
3.3	Specifieke zorgplicht Soorten A12	40
3.4	Gebiedsbescherming	41
3.5	Houtopstanden	42
3.6	Conclusie	42
3.7	Vervolgstappen en maatregelen	45

Inleiding

Door de regio Midden-Nederland lopen de snelwegen A2, A6 en A12, in de provincies Flevoland, Utrecht en Gelderland. Rijkswaterstaat Midden-Nederland is voornemens groot onderhoud te plegen aan delen van deze wegen.

Het betreft snelwegen bestaande uit asfalt verharding en grasbermen welke plaatselijk bloemrijk zijn. Binnen de scope van de werkzaamheden vallen de volledige midden- en de buitenbermen, inclusief aan beide kanten de bermsloten en tochten en overige zaken binnen de invloedssfeer van het project. Echter zijn er geen werkzaamheden voorzien aan watergangen (m.u.v. enkele duikers langs de A6) en worden er geen bomen gekapt. De bermen worden betreden tijdens de werkzaamheden en worden mogelijk direct na de werkzaamheden aan de weg geherprofileerd direct naast de snelweg. Aan de bermen zelf zijn geen werkzaamheden voorzien. Binnen het plangebied zijn tevens kunstwerken (vooral viaducten) aanwezig bestaande uit betonnen constructies. Het is nog onduidelijk welke kunstwerken daadwerkelijk worden aangepakt. In de voorliggende rapportage zijn alle kunstwerken binnen het plangebied beoordeeld. De planlocatie en beoogde ontwikkeling zullen per deelgebied nader worden uitgewerkt.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Rijkswaterstaat heeft een aanbesteding uitgezet voor groot onderhoud aan delen van de snelwegen A2, A6 en A12 voor de jaren 2025, 2026 en 2027. Het groot onderhoud voorziet in het vervangen van de asfaltverharding vanwege de technische staat van de verharding. Daarnaast is er sprake van een overschrijding van het geluidsproductieplafond, waardoor er geluid reducerende maatregelen noodzakelijk zijn. Royal HaskoningDHV heeft Blom Ecologie gevraagd het werkpakket Ecologisch onderzoek, onderdeel van de conditionerende onderzoeken, uit te voeren. De wijze van het uitvoeren, tijdens de realisatiefase, van de werkzaamheden dient te voldoen aan vigerende wetgeving en beleid op gebied van natuurbescherming en provinciaal beleid met betrekking tot natuurcompensatie. Het doel is om de inventarisatie en de mogelijk te nemen maatregelen per onderzoeksgebied in kaart te brengen en te rapporteren.

Onderzoeksdoelen

- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?;
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?;
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?;
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?;
- Zijn de effecten met mitigerende maatregelen te voorkomen?

Uitvoering onderzoek

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

De NDFF is geraadpleegd voorafgaand aan de veldbezoeken en voor het laatst op d.d. 15 juli 2024. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 15 april 2024 (A6 en A12) en op 16 april 2024 (A2) en is uitgevoerd door ing. D.F. Knoop en drs. C.J. van Soolingen. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: lichte regen, 8/8 bewolkt, 10° Celsius en windkracht 2 (Bft) en droog, 6/8 bewolkt, 12° Celsius en windkracht 2 (Bft).

Voor de beoordeling van mogelijke effecten ten aanzien van Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden is een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij is onderzocht op welke afstand gebieden zich bevinden en wat kenmerken en doelstellingen van deze gebieden zijn. Aan de hand van deze informatie kan worden beoordeeld of er ten gevolge van de werkzaamheden sprake is van mogelijke negatieve effecten en/of vervolgonderzoeken in het kader van gebiedsbescherming. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 3 van dit rapport.

1 Deelgebied A2

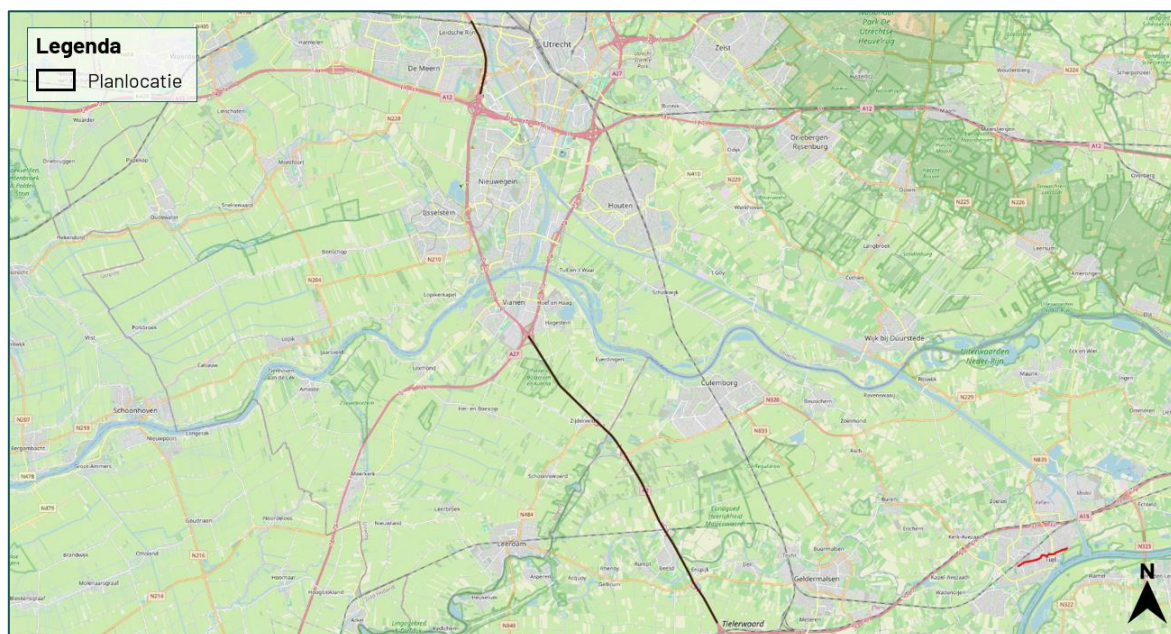
1.1 Planlocatie en ingreep A2

De planlocatie welke deel uitmaakt van de A2 is gelegen in de provincies Utrecht en Gelderland (figuur 1.1). Het betreft de volgende weggedeelten:

- A2 van de Leidse Rijntunnel bij Utrecht t/m Knooppunt Oudenrijn;
- A2 tussen Knooppunt Everdingen en Knooppunt Deil.

Het gedeelte van de A2 dat zal worden aangepakt in de beoogde ingreep bevindt zich deels bij Utrecht, ten noorden van Knooppunt Oudenrijn en deels tussen Vianen en Enspijk, waar de snelweg deels in provincie Utrecht en deels in provincie Gelderland valt. Het betreft snelweg met grasbermen en vaak aangrenzend een watergang.

Het noordelijke deel van de A2 ligt geheel in stedelijk gebied, het zuidelijke deel loopt door een afwisseling van agrarisch grasland en bosrijke gebieden nabij Zijdeveld (natuurgebied De Bolgerijen) en nabij Schoonrewoerd (Natura 2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid').

Figuur 1.1 Kaartweergave van de planlocatie langs de A2.

Figuur 1.2 Opname van een gedeelte van de A2, nabij Zijderveld. Aan duikers (zoals op de foto) zijn geen werkzaamheden voorzien langs de A2. De foto is genomen nabij km 77,1.

Figuur 1.3 Fotografische indruk van de omgeving van de A2 bij de Bolgerijen, een natuurgebied ten zuiden van Vianen. Hier lopen watergangen en bosgebied dicht langs de snelweg welke niet worden aangetast. De foto is genomen nabij km 76,9.

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft groot onderhoud aan delen van de A2. Hierbij worden werkzaamheden aan het asfalt uitgevoerd, wordt de strook gras naast de weg intensief betreden en mogelijk op delen vergraven ten behoeve van herprofilering. Binnen de invloedssfeer van het project vallen de buitenbermen en bermsloten. Er is geen sprake van herprofilering van bermsloten. Er wordt gedurende dag en nacht gewerkt. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Vervangen van asfalt: verwijderen toplaag en aanbrengen nieuwe asfaltlaag: aan- en afvoer van materialen, gebruik van machines. Hierbij worden materialen in de grasberm geplaatst, vindt intensieve betreding plaats en vindt mogelijk herprofilering van de grasbermen plaats;
- Vervangen van (delen van) voertuigkeringen.

1.2 Soortenbescherming A2

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 1 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde planten: dreps en kartuizer anjer (NDFF 2019-2024). Tijdens het veldbezoek zijn verspreid langs de snelwegen representatieve delen van het gebied bezocht, waar inventarisaties zijn uitgevoerd. Tevens is gebruik gemaakt van filerijden in de spijtstijden, zodat veel foto's van middenbermen konden worden genomen door de rijder. Op deze manier zijn vele steekproefsgewijze opnames van de vegetatie gemaakt. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of ingezaaide/verwilderde planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: blaaszegge, Deens lepelblad, echte valeriaan, fluitenkruid, gele plomp, gevlekte scheerling, gewoon reukgras, gewone berenklauw, gewone engelwortel, gewone ereprijs, gewone margriet, gewone smeewortel, gewone veldbies, gewone veldsla, glad walstro, grote brandnetel, heermoes, heggewikke, klein kruiskruid, ijle dravik, Japanse duizendknoop (exoot), koolzaad, kruldistel, madeliefje, moerasspirea, muurpeper, paardenbloem, pinksterbloem, reuzenberenklauw (exoot), ridderzuring, riet, scherpe boterbloem, scherpe zegge, smalle weegbree, wit vetkruid en veldzuring. Dit betreffen de soorten welke langs de drie deelgebieden zijn waargenomen, dit is niet voor ieder afzonderlijk deelgebied genoteerd. Langs het plangebied zijn vele bomen en struiken aanwezig. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt of struiken verwijderd. Er zijn uitsluitend niet-beschermde soorten aangetroffen langs de planlocatie.

Kartuizer anjer is niet bekend van de snelwegbermen binnen het projectgebied. Vindplaatsen bevinden zich langs de spoorlijn bij Knooppunt Deil (nabij A2). De bekende vindplaatsen betreffen droge taluds met voedingsarme bodem. De bermen langs de snelweg staan onder invloed van wegwater en zijn relatief voedselrijk. Hierdoor is geen sprake van geschikte groeiplaatsen. De beoogde werkzaamheden bestaan uit beheer en onderhoud, er verdwijnt geen areaal groen. Negatieve effecten op kartuizer anjer kunnen worden uitgesloten. In de beoogde ontwikkeling zijn werkzaamheden voorzien aan snelwegen. De bermen worden over het algemeen niet ingrijpend aangetast. De bermen zullen slechts beperkte momenten gebruikt worden om de werkzaamheden uit te voeren. De groeiplaatsen zullen derhalve niet aangetast worden. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boomarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, otter, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenarter, veldmuis, vos, wezel, woelrat en wolf (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boomarter, bunzing, das, hermelijn, otter, rode eekhoorn, steenarter, wezel en wolf. In de provincie Utrecht zijn de bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel vanaf 1 september 2024 niet meer vrijgesteld. Derhalve wordt een beoordeling ten aanzien van deze soorten meegenomen. Er is eenmaal een doodgereden wolf waargenomen langs de A2 bij Beesd.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van beschermde zoogdieren op de bezochte locaties.

In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en de grasstrook welke daar direct aan grenst. Langs de snelwegen treden zeer veel verstoringen op in de vorm van licht, geluid en trilling. Ook ontbreekt het in het werkgebied aan dichte groenstructuren. Watergangen worden niet aangetast.

Het ontbreekt derhalve aan geschikte verblijfplaatsen en/of leefgebied voor soorten als bever, boommarter, bunzing, das, haas, hermelijn, konijn, otter, rode eekhoorn, steenmarter, wezel en wolf. Ook zijn er in de nabijheid van de planlocatie geen waarnemingen bekend van bijvoorbeeld een bever- of dassenburcht.

Aantasting van structuren welke mogelijk essentieel zijn voor deze soorten kan worden uitgesloten. Ten aanzien van mogelijke verstoringen geldt dat het dagelijks passerend verkeer reeds voor vele verstoringen zorgt, waardoor de werkzaamheden, welke tijdelijk van aard zijn, daar geen wezenlijke verstoringen aan toevoegen. Essentiële verstoringen van soorten welke in de directe omgeving voorkomen, kunnen derhalve eveneens worden uitgesloten. Er is geen sprake van negatieve effecten op bever, boommarter, bunzing, damhert, das, edelhert, haas, hermelijn, konijn, otter, rode eekhoorn, steenmarter, wezel, wild zwijn en wolf.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van het wegnemen van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten (onder voorwaarde dat eventuele maatregelen correct worden nageleefd).

Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 1 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H4.3).

Op de planlocatie zijn geen bomen met holtes aangetroffen welke mogelijk geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt. Langs de planlocatie treden vele verstoringen op in de vorm van licht, geluiden en trillingen, waardoor nabijgelegen bomen weinig aantrekkelijk zijn voor vleermuizen. De beoogde werkzaamheden voegen hier geen wezenlijke verstoringen aan toe. Bovendien bevinden nabijgelegen bomen zich op 10 m of meer afstand van het beoogde werkgebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten.

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep is geen bebouwing aanwezig. Ook zijn er langs de A2 geen werkzaamheden aan kunstwerken voorzien. Negatieve effecten op vleermuisverblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. In de beoogde ingreep worden geen groenstructuren verwijderd. Ook is er geen sprake van het wegnemen van lijnvormige structuren. Het is wel mogelijk dat er vliegroutes van vleermuizen de planlocatie doorkruisen, zoals de rivier de Linge nabij Beesd. Hier dienen enkele maatregelen te worden genomen om negatieve effecten op (potentiële) vliegroutes te voorkomen (zie H4.3). Bij voorkeur wordt er gewerkt tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer dit niet mogelijk is, dient de toepassing van verlichting zoveel mogelijk te worden beperkt en dienen geconvergeerde lichtbundels te worden toegepast, gericht op de werklocatie. Hiermee wordt de uitstraling van licht voorkomen. Langs de planlocatie treden reeds vele lichts- en geluidsverstoringen op. Wanneer voornoemde maatregelen worden nageleefd, kunnen negatieve effecten op een essentieel foerageergebied en/of vliegroute worden uitgesloten.

Amfibieën

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, meerkikker, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2019-2024).

Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: Alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven zowel in een aquatisch als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de bezochte locaties. In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en kunstwerken. Hier is geen sprake van aantasting van oppervlaktewater en/of groene delen.

Langs de A2 ten zuiden van Vianen komt de heikikker verspreid voor en vindt voortplanting plaats in diverse watergangen. Ook de poelkikker komt hier voor. De heikikker komt voor op plaatsen waar hij kan beschikken over een groot en structuurrijk landhabitat. De poelkikker komt voor in de directe omgeving van geschikt voortplantingswater, voornamelijk zonbeschenen poelen. Op dit traject worden geen watergangen, oevers en/of groenstructuren aangetast. In de beoogde ingreep worden werkzaamheden uitgevoerd aan wegen en de strook gras daar direct aan grenzend. Verder vindt er betreding plaats van de bermen. Langs deze strook treden verstoringen op ten gevolge van het vele passerende verkeer. Vaak ligt er tussen de snelweg een watergang met daarnaast weer een parallelweg, waardoor weinig landhabitat voorhanden is. De stroken groen langs de snelweg zijn daardoor niet optimaal geschikt als leefgebied, in tegenstelling tot het omliggende landschap, dat bestaat uit een mozaïek van bosschages en extensief beheerd grasland. Aantasting van essentiële onderdelen van het leefgebied van heikikker en poelkikker op deze locaties kan worden uitgesloten.

Langs de planlocatie is verder geen sprake van ondiepe poelen of ander geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten als Alpenwatersalamander en kamsalamander. Grote delen van de planlocatie lopen door stedelijk gebied of intensief bewerkt agrarisch gebied, vanwaar geen beschermde amfibieën bekend zijn. Het voorkomen van Alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad binnen het projectgebied, alsmede essentiële onderdelen van leefgebied, kan worden uitgesloten. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de ringslang (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De ringslang is verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen met natuurlijke oevers en broeihopen. De soort wordt waargenomen tussen Vianen en Beesd. Voor het plangebied geldt dat uitsluitend werkzaamheden worden uitgevoerd aan wegen en kunstwerken, waarbij hooguit enkele meters gras naast de weg worden aangetast. Hier is geen sprake van structuurrijk leefgebied van de ringslang. Er worden geen oevers aangetast, ook zijn hier geen broedhopen aanwezig. Voor individuele ringslangen zijn vele eenvoudige uitwijkmogelijkheden voorhanden. Aantasting van structuren welke essentieel zijn voor de ringslang kan worden uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de grote modderkruiper (NDFF 2019-2024).

De grote modderkruiper komt voor in allerlei rijk begroeide wateren. De soort is alleen waargenomen in de omgeving van de A2 ten zuiden van Vianen. Hier zijn geen werkzaamheden aan watergangen en/of oevers voorzien. Verstoringen ten gevolge van trillingen en dergelijke zijn van tijdelijke aard en niet substantieel meer dan trillingen door zwaar passerend verkeer. Bovendien zijn vele watergangen in de omgeving aanwezig waar tijdelijk naar kan worden uitgeweken. Negatieve effecten op de grote modderkruiper kunnen worden uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: grote vos, grote weerschijnvlinder, platte schijfhoren en teunisbloempijlstaart (NDFF 2019-2024).

In de beoogde ontwikkeling zijn geen werkzaamheden aan watergangen voorzien, welke leefgebied vormen van de platte schijfhoren. Ten aanzien van mogelijke verstoringen in de vorm van geluid en/of trillingen geldt dat er in de watergangen voldoende uitwijkmogelijkheden zijn buiten de verstoringszone. Negatieve effecten op platte schijfhoren kunnen worden uitgesloten.

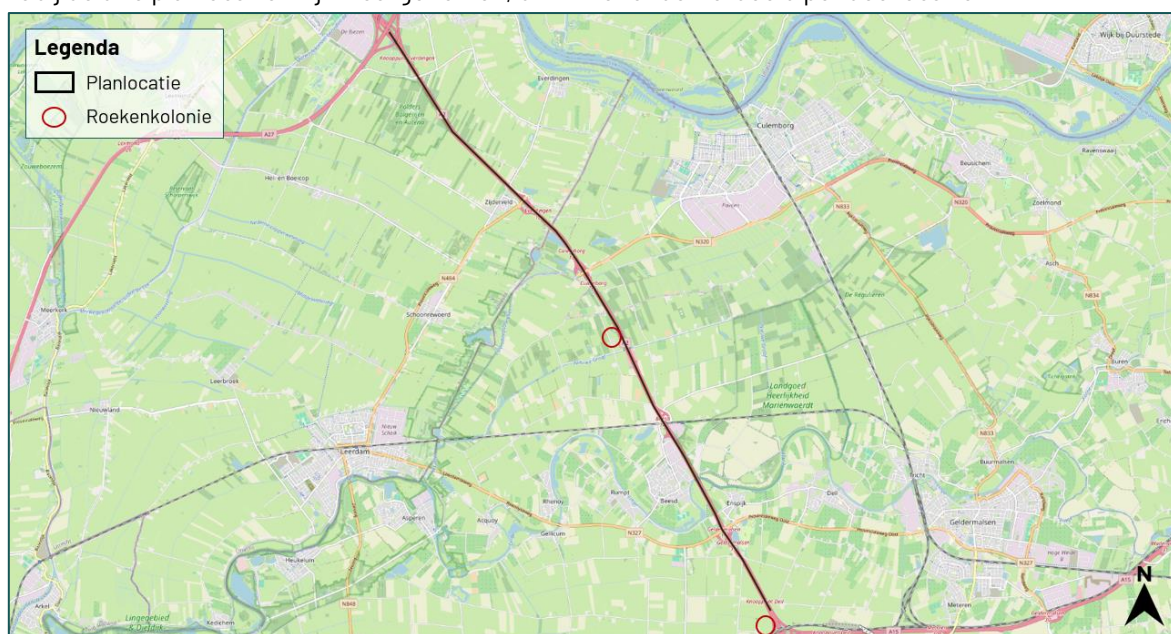
In de beoogde ontwikkeling worden geen bomen gekapt. Derhalve is geen sprake van aantasting van waardplanten van grote vos (iep, zoete kers en enkele wilgensoorten) of grote weerschijnvlinder (wilgen). Negatieve effecten op grote vos en grote weerschijnvlinder kunnen worden uitgesloten.

De teunisbloempijlstaart komt voor in uiteenlopende habitattypen met ruigtes waar de waardplanten groeien (teunisbloemen, (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart). De waardplanten betreffen veelal redelijk algemeen voorkomende soorten. In de beoogde ontwikkeling zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en de strook gras welke daar direct aan grenst. Er is uitsluitend sprake van beheer en onderhoud in deze bermen, waardoor geen sprake is van wegnemen van potentieel leefgebied. Negatieve effecten op de teunisbloempijlstaart kunnen worden uitgesloten.

Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: appelvink, blauwe reiger, boerenzwaluw, bruine kiekendief, buizerd, ekster, grauwe gans, grote zilverreiger, houtduif, kauw, Kievit, kleine mantelmeeuw, kokmeeuw, kuifeend, roek, slobbeend, tafeleend, tjiftjaf, torenvalk, waterhoen, wilde eend, zwarte kraai en zwartkop. Dit zijn de soorten welke nabij de drie planlocaties zijn waargenomen, dit is niet onderverdeeld per deellocatie.

Figuur 1.4 Kaartweergave van de aangetroffen roekenkolonies langs het plangebied.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De werkzaamheden vinden niet plaats in de directe nabijheid van gebouwen. In de kunstwerken zijn geen ruimtes aanwezig welke kunnen worden gebruikt als nestlocaties voor soorten met een jaarrond beschermd nest.

Ook zijn er binnen het plangebied geen sporen van soorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. De aanwezigheid van nestlocaties van soorten als huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil kan worden uitgesloten.

Binnen het werkveld van de beoogde ontwikkeling zijn geen bomen aanwezig. De waargenomen roekenkolonies bevinden zich op enkele tientallen (Beesd) tot honderd (Knooppunt Deil) meter afstand van het werkgebied.

Bovendien is langs de snelweg reeds sprake van licht- en geluidsverstoringen. De roek is niet verstoringgevoelig en de beoogde werkzaamheden voegen geen substantiële verstoringen toe. Negatieve effecten op de roekenkolonies kunnen derhalve worden uitgesloten. Binnen de invloedssfeer van de beoogde werkzaamheden zijn geen nestlocaties aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermde nestlocatie.

De beoogde ingreep resulteert niet in aantasting van essentieel foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, door de reeds aanwezige hoge mate aan verstoringen.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels – Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. Nabijgelegen struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten waargenomen. Ook zijn de werkzaamheden vooralsnog voorzien buiten het broedseizoen, waardoor geen sprake is van negatieve effecten.

In bosschages op tientallen meters afstand van het werkgebied bevinden zich aannemelijk nesten van algemene soorten. Deze bevinden zich echter op relatief grote afstand van het plangebied. Ook ten aanzien van algemene vogels geldt dat het dagelijks passerende verkeer reeds voor verstoringen zorgt en dat de beoogde werkzaamheden geen wezenlijke verstoringen toevoegen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Er worden in de nabijheid van de werkzaamheden echter geen nesten verwacht.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie is gedurende het veldbezoek Japanse duizendknoop aangetroffen binnen het projectgebied langs de A2 bij Beesd. Volgens gegevens uit de NDFF is dit de enige locatie waar Japanse duizendknoop voorkomt en groeit de soort over een lengte van 1 km direct ten zuiden van Afslag Beesd (NDFF 2019-2024). Vindplaatsen zijn ingevoerd in de NDFF, zodat de exacte locaties te raadplegen zijn. Maaisel en grond waarin wortelstokken aanwezig kunnen zijn, dienen niet te worden verspreid en zorgvuldig te worden afgevoerd (zie H4.3).

1.3 Specifieke zorgplicht Soorten A2

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Rode Lijst-soorten (NDFP 2019-2024):

- Vaatplanten: blauw walstro, brede orchis, geelhartje, gele kornoelje, kamgras, klavervreter, krabbenscheer, rode ogentroost, stijve ogentroost, tripmadam en wilde kievitsbloem;
- Mossen: gesloten haarmuts;
- Korstmossen: bruine waterstippelkorst, dijkgranietkorst, gladde kroontjeskorst, granietskroontjeskorst, kleine stuifmeelkorst, kust-landkaartmos, kwartsschotelkorst, melkwitte granietkorst en wrattig dambordje;
- Schimmels: ridderwasplaat en sneeuwzwammetje;
- Vleermuizen: bosvleermuis en laatvlieger;
- Overige zoogdieren: bunzing, haas, hermelijn en wezel;
- Reptielen: ringslang;
- Insecten: bruin blauwtje, gevlekte witsnuitlibel, grote vos en noordse winterjuffer;
- Vogels: blauwe kiekendief, boerenwaluw, boomvalk, brilduiker, dwergmeeuw, Engelse kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote karekiet, grote lijster, grote mantelmeeuw, huismus, huiswaluw, keep, kempfaan, kneu, koekoek, kramsvogel, matkop, middelste zaagbek, oeverloper, paapje, pijlstaart, ransuil, ringmus, roerdomp, slobbeend, spotvogel, steenuil, tapuit, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, velduil, visdief, watersnip, wielewaal, wilde zwaan, wintertaling, wulp, zeearend, zomertortel, zwarte mees en zwarte stern.

Vanwege de hoeveelheid gegevens zijn Vr-soorten hier buiten de beoordeling gelaten, aangezien vogels reeds zijn besproken wat betreft broedgevallen en leefgebied en er geen sprake is van wegnemen van potentieel foerageergebied en/of nestlocaties. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid van soorten welke vallen onder de Specifieke zorgplicht op de locatie waar de activiteit verricht wordt of in de directe omgeving van de locatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten waargenomen welke vallen onder de specifieke zorgplicht. Er zijn werkzaamheden voorzien aan verharde wegen. Er zijn werkzaamheden voorzien in het kader van beheer en onderhoud, er is geen sprake van het wegnemen van potentiële groeiplaatsen van planten. Hierbij worden geen negatieve effecten verwacht op korstmossen, planten insecten en vogels.

1.4 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Lingegebied en Diefdijk Zuid

Om de kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit (soortenrijkdom) van Natura 2000 gebieden te behouden en te verbeteren zijn maatregelen nodig. Hiervoor zijn instandhoudingsdoelen opgesteld. Voor al deze waarden is aangegeven wat de instandhoudingsdoelen in het gebied zijn. De doelen zijn geformuleerd in termen van "behoud" of "uitbreiding" van de omvang (populatiegrootte of oppervlakte habitattypen of leefgebied van de soort) en "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit (van het habitattypen of het leefgebied van de soort).

Tabel 1.1 De instandhoudingsdoelen t.a.v. het habitattypen van het gebied Lingegebied en Diefdijk Zuid.

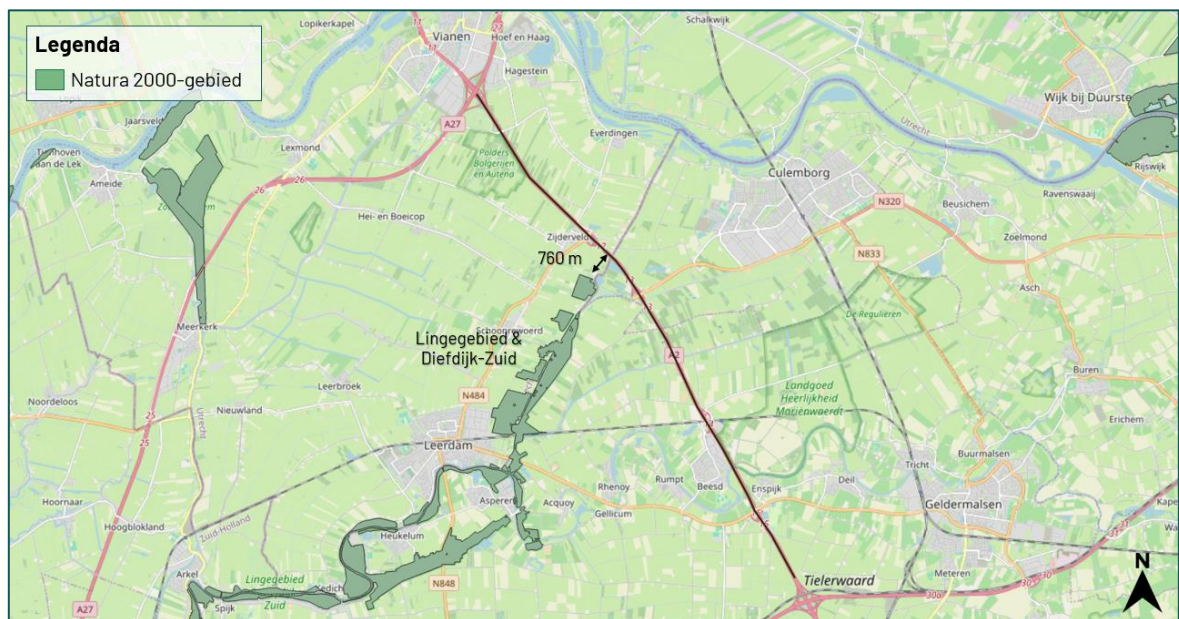
Habitattypen	Habitatsubtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	=	=
H6430A - Ruyten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	definitief	=	=
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	grote vossenstaart	definitief	=	=
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	>	>

H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutooibossen	definitief	=(<)	=
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen-iepenbossen	definitief	=(<)	=
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	=(<)	>
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	=	=
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	definitief	=	=
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	grote vossenstaart	definitief	=	=
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	>	>
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutooibossen	definitief	=(<)	=
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen-iepenbossen	definitief	=(<)	=

Tabel 1.2 De instandhoudingsdoelen t.a.v. de habitatrichtlijnsoorten van het gebied Lingegebied en Diefdijk Zuid.

Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	>	>	>
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=
H1166 - Kamsalamander	definitief	>	>	>
H1337 - Bever	definitief	>	=	=

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige gebied betreft het 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' en is gelegen op circa 760 m afstand van de A2. De instandhoudingsdoelstelling worden door de voorgenomen werkzaamheden niet negatief beïnvloed.

Figuur 1.5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 760 m tot het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' (bron: nationaal Georegister PDOK).

Er is geen sprake van werkzaamheden in de nabijheid van een Natura 2000-gebied, waardoor negatieve effecten ten gevolge van externe werkingen kunnen worden uitgesloten.

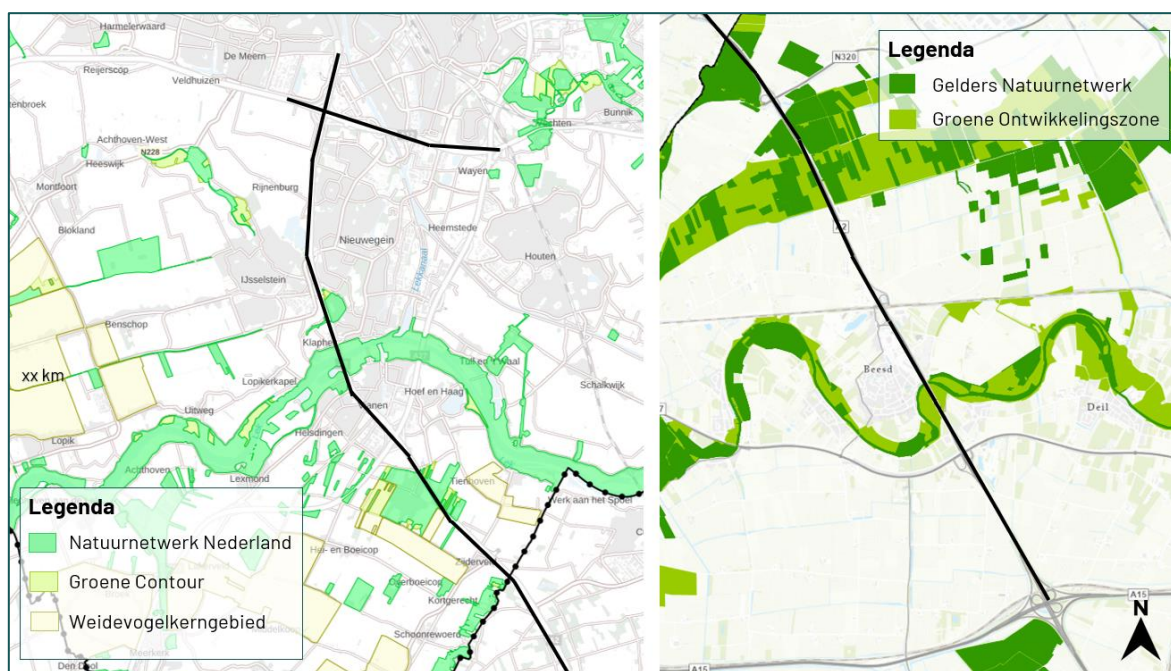
Gedurende de werkfase kan er een tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. De beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat en vallen onder 'beheer en onderhoud', waarmee kan worden gewerkt onder de Handreiking Beheer en Onderhoud.

Dit betekent dat er sprake is van een vrijstelling ten aanzien van stikstofdepositie, waardoor een onderzoek naar de effecten van stikstof niet is benodigd. Daarnaast geldt dat de werkzaamheden relatief kortdurend zijn per locatie.

Provinciaal aangewezen gebieden

Een deel van het deelgebied A2 maakt in de provincie Utrecht en Gelderland geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Natuurnetwerk Nederland en/of Groene contour of weidevogelkerngebied. De planlocatie grenst aan het NNN ten zuiden van Vianen. Ten noorden van Zijderveld grenst de planlocatie aan Weidevogelkerngebied. Echter, in de beoogde ontwikkeling is sprake van werkzaamheden welke binnen de geldende bestemming passen, namelijk het plegen van groot onderhoud aan wegen. Er is geen sprake van het verwijderen van groen en/of het aantasten van specifieke natuurwaarden. Waar in wegbermen wordt gewerkt is uitsluitend sprake van werkzaamheden in het kader van beheer en onderhoud, er wordt geen groen verwijderd. Er is geen sprake van aantasting van Natuurnetwerk Nederland. Er worden geen duikers aangetast in de beoogde ontwikkeling, maar waar faunapassages aanwezig zijn, dienen deze wel functioneel te blijven tijdens en na de werkzaamheden. Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een deel van het deelgebied A2 maakt in de provincie Gelderland geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Gelders Natuurnetwerk, Groene Ontwikkelingszone, Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied of Beschermingszone natte landnatuur. Wel grenst de planlocatie ter hoogte van Culemborg en Beesd aan Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. In de beoogde werkzaamheden is geen sprake van het wegnemen van groen of aantasting van andere potentiële natuurwaarden. Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 1.6 De planlocatie grenst op enkele plaatsen aan Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelkerngebied (bron: ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl) en grenst op enkele plaatsen aan Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone (bron: gldlanders.planoview.nl).

1.5 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

1.6 Conclusie

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies, effecten en provinciale verordeningen zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd voor de A2.

Tabel 1.3 De beoordeling ten aanzien van soortenbescherming voor de A2.

Soortgroep (A2)	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H1.7)
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Vleermuizen	HR	Vliegroute (kunstwerk over Linge, bomen parallel aan snelweg)	Maatregelen vliegroute behoud
Amfibieën			
Reptielen			
Vissen			
Insecten en andere ongewervelden			
Vogels (cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Tabel 1.4 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van gebiedsbescherming voor de A2. Het deelgebied is gelegen in de provincies Utrecht en Gelderland.

Gebiedsbescherming A2	Kleinste afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H1.7)
Natura 2000	760 m	Geen (vrijstelling stikstof Beheer & Onderhoud)	
Natuurnetwerk Nederland	0 m	Geen	
Groene Contour	20 m	Geen	
Gelders Natuurnetwerk	10 m	Geen	
Groene Ontwikkelingszone	10 m	Geen	
Ganzenrustgebied	3,0 km	Geen	
Weidevogelgebied	7,0 km	Geen	
Beschermingszone natte landnatuur	25 km	Geen	

Tabel 1.5 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van houtopstanden voor de A2.

Houtopstanden A2	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H1.7)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Geen aantasting	n.v.t.	

Tabel 1.6 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van Zorgplicht voor de A2.

Zorgplicht	Vervolgstep (H1.7)
Algemene zorgplicht	Ja, zie H1.7
Specifieke zorgplicht soorten	
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
Specifieke zorgplicht houtopstanden	

1.7 Vervolgstappen en maatregelen

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Tevens dient één werkrichting te worden gehanteerd.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Deze maatregelen gelden in het bijzonder voor de plaatsen waar de snelwegen structuren doorkruist welke mogelijk fungeren als vliegroute voor vleermuizen, zoals watergangen. Dit is het geval bij het kunstwerk over de Linge, nabij Beesd. Tevens dient uitstraling van licht naar aangrenzende bomenrijen te worden voorkomen.
- De werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

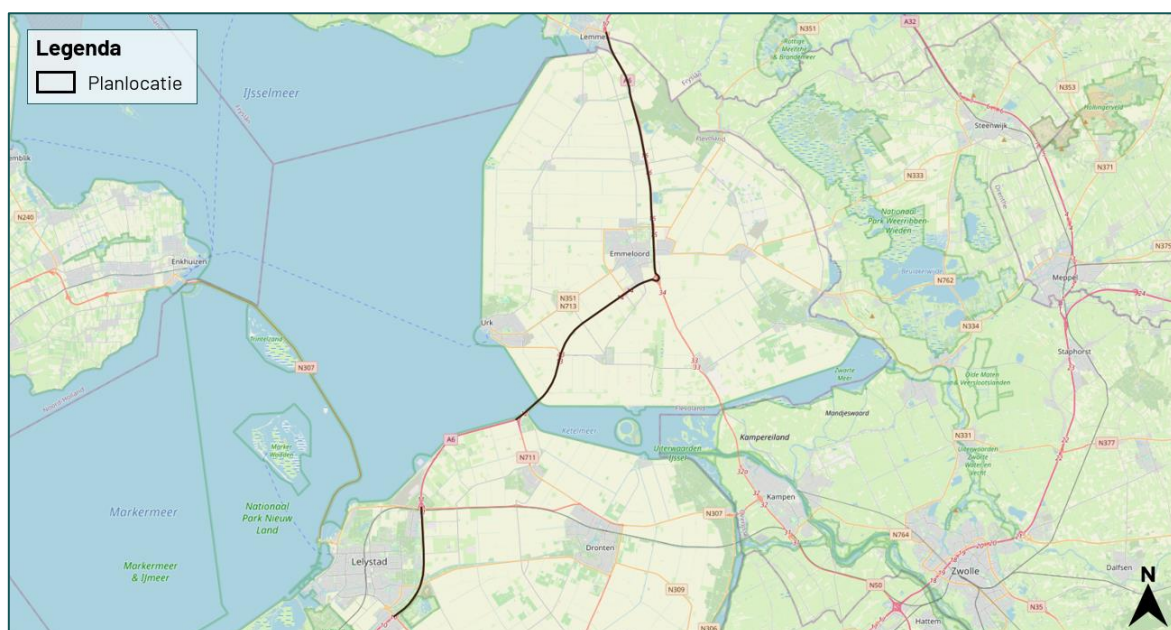
2 Deelgebied A6

2.1 Planlocatie en ingreep A6

De deellocatie langs de A6 is gelegen in de provincie Flevoland (figuur 2.1). Het betreft de volgende weggedeelten:

- A6 tussen Lemmer (afrit 17) en Swifterbant (afrit 12);
- A6 tussen Lelystad-Noord (afrit 11) en Lelystad (afrit 10).

De planlocatie langs de A6 bestaat uit twee delen welke zullen worden betrokken in de beoogde ontwikkeling. Het zuidelijke deel ligt bij Lelystad en grenst aan stedelijk gebied. Het noordelijke deel betreft de Noordoostpolder, waar de omgeving hoofdzakelijk uit grote agrarische percelen bestaat. Ook is er een natuurgebied aanwezig, het Kuinderbos. Vaak liggen er watergangen langs het plangebied. In het gedeelte van de A6 zijn enkele duikers aanwezig welke vervangen zullen worden in de beoogde ontwikkeling. Dit betreft 13 duikers welke allen in de Noordoostpolder liggen (figuur 2.2). De brug ligt op de grens van twee Natura 2000-gebieden, namelijk het 'Ketelmeer & Vossemeer' en 'IJsselmeer'.

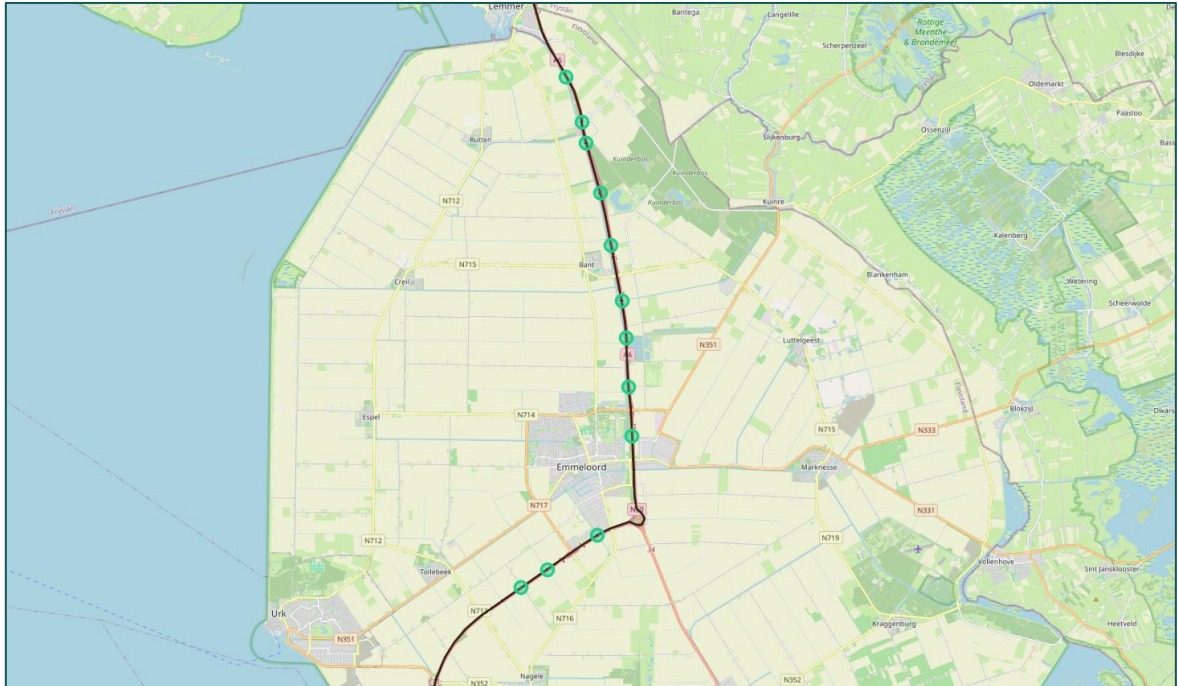

Figuur 2.1 Kaartweergave van de planlocatie langs de A6.

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft groot onderhoud aan delen van de A6. Hierbij worden werkzaamheden aan het asfalt uitgevoerd, wordt de strook gras naast de weg intensief betreden en mogelijk op delen vergraven ten behoeve van herprofilering. Binnen de invloedssfeer van het project vallen de buitenbermen en bermsloten. Er is geen sprake van herprofilering van bermsloten. Er wordt gedurende dag en nacht gewerkt. Ook worden er onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken uitgevoerd. Tevens worden er in de Noordoostpolder 13 duikers vervangen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Vervangen van asfalt: verwijderen toplaag en aanbrengen nieuwe asfaltlaag: aan- en afvoer van materialen, gebruik van machines. Hierbij worden materialen in de grasberm geplaatst, vindt intensieve betreding plaats en vindt mogelijk herprofilering van de grasbermen plaats;
- Vervangen van (delen van) voertuigkeringen;
- Nader te bepalen onderhoudswerkzaamheden aan 21 kunstwerken en aanbrengen van extra asfaltlaag;

- Vervangen van 13 duikers: verwijderen oude duikers door opengraven van wegdek, graaf- en/of baggerwerkzaamheden en aanbrengen nieuwe duikers. In Bijlage 2 is een fotografische impressie van enkele duikers opgenomen.

Figuur 2.2 Kaartweergave van de renoveren duikers. Deze bevinden zich alle in de Noordoostpolder langs de A6.

Figuur 2.3 Op de planlocatie is men voornemens om groot onderhoud aan wegen, kunstwerken en duikers van de A2, A6 en A12 te plegen. Op de foto de A6 bij het Kuinderbos (Km 289,8).

2.2 Soortenbescherming A6

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 1 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van kartuizer anjer (NDFF 2019-2024). De vindplaatsen worden onderstaand nader beschreven en beoordeeld per snelweg.

In de beoogde ontwikkeling zijn werkzaamheden voorzien aan snelwegen. De bermen worden over het algemeen niet ingrijpend aangetast. Waar bermen eventueel wel worden aangetast, betreft het de strook direct aangrenzend aan de weg.

Kartuizer anjer is niet bekend van de snelwegbermen binnen het projectgebied. Een vindplaats bevindt zich bij golfbaan nabij Emmeloord, waar de soort vermoedelijk is aangeplant. Kartuizer anjer groeit op zonnige, uitgesproken stikstofarme plaatsen in schrale vegetatie. In de beoogde ontwikkeling is uitsluitend sprake van beheer en onderhoud, er is geen sprake van het wegnemen van potentiële groeiplaatsen en andere groene delen. Daarnaast bevindt het plangebied zich buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort. Het voorkomen van kartuizer anjer op de planlocatie kan worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn verspreid langs de snelwegen representatieve delen van het gebied bezocht, waar inventarisaties zijn uitgevoerd. Tevens is gebruik gemaakt van filerijden in de spijtstijden, zodat veel foto's van middenbermen konden worden genomen door de rijder. Op deze manier zijn vele steekproefsgewijze opnames van de vegetatie gemaakt. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of ingezaaide/verwilderde planten zonder beschermde status (zie H1.2). Langs het plangebied zijn vele bomen en struiken aanwezig. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt of struiken verwijderd. Er zijn uitsluitend, inheemse of verwilderde soorten aangetroffen langs de planlocatie. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie.

Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen op de locaties waar opnames zijn gemaakt.

Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boomarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, damhert, das, dwergmuis, edelhert, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, otter, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenarter, veldmuis, vos, wezel, wild zwijn en woelrat (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boomarter, bunzing, damhert, das, edelhert, hermelijn, otter, rode eekhoorn, steenarter, wezel en wild zwijn. Soorten als damhert, das, edelhert en wild zwijn worden uitsluitend waargenomen in en rondom grote natuurgebieden, zoals de Oostvaardersplassen. Deze soorten zijn beschermd binnen de natuurgebieden waar ze voorkomen, maar buiten die gebieden geldt een nulstand.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van beschermde zoogdieren op de bezochte locaties. Wel zijn er molshopen waargenomen en zijn er enkele hazen op aangrenzende agrarische percelen in Flevoland langs de A6 waargenomen.

In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en de grasstrook welke daar direct aan grenst. Langs de snelwegen treden zeer veel verstoringen op in de vorm van licht, geluid en

trilling. Ook ontbreekt het in het werkgebied aan dichte groenstructuren. Het ontbreekt derhalve aan geschikte verblijfplaatsen en/of leefgebied voor soorten als boommarter, bunzing, das, haas, hermelijn, konijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel. Aantasting van structuren welke mogelijk essentieel zijn voor deze soorten kan worden uitgesloten. Ten aanzien van mogelijke verstoringen geldt dat het dagelijks passerend verkeer reeds voor vele verstoringen zorgt, waardoor de werkzaamheden, welke tijdelijk van aard zijn, daar geen wezenlijke verstoringen aan toevoegen. Essentiële verstoringen van soorten welke in de directe omgeving voorkomen, kunnen derhalve eveneens worden uitgesloten. De beoogde werkzaamheden voegen geen substantiële geluids- en of lichtverstoringen toe aan de omgeving. Bovendien zijn de werkzaamheden van zeer tijdelijke aard en zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden. Er is geen sprake van negatieve effecten op boommarter, bunzing, damhert, das, edelhert, haas, hermelijn, konijn, rode eekhoorn, steenmarter, wezel en wild zwijn.

Bever en otter komen voor in waterrijke gebieden met veel groenstructuren en bomen. In de beoogde ontwikkeling wordt geen groen verwijderd, bomen gekapt en/of oppervlaktewater weggenomen. In de watergangen nabij de werklocatie zijn geen verblijfplaatsen en/of burchten van bever en otter aangetroffen. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in het wegnemen van essentiële onderdelen van het leefgebied. Er worden echter wel enkele duikers vervangen langs de A6. Deze duikers bestaan geheel uit verharding, maar worden mogelijk gebruikt als migratieroute door bever en otter. Ook zijn er bij diverse duikers faunapassages aanwezig, waardoor ook mogelijk een functie voor de das als migratieroute aanwezig is. Er dienen derhalve enkele maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat bever en otter niet meer in delen van hun leefgebied kunnen komen. De werkzaamheden aan de verschillende duikers dienen zoveel mogelijk te worden gefaseerd en met een continue doorlooptijd per duiker te worden uitgevoerd, of de verbindingen dienen toegankelijk te zijn wanneer werkzaamheden worden gepauzeerd. Wanneer er geen werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopkomst dienen de doorgangen zoveel mogelijk toegankelijk te zijn (vergelijk H2.7). De werkzaamheden zijn echter van tijdelijke aard, waardoor geen sprake is van het wegnemen van essentiële onderdelen van leefgebied. De omgeving ten westen van de A6 bestaat geheel uit agrarisch gebied met zeer weinig groenstructuren en uitsluitend agrarische watergangen. Hierom kan worden uitgesloten dat zich ten westen van de A6 essentieel leefgebied bevindt. Er lijkt derhalve geen sprake te zijn van een mogelijk essentiële migratieroute. Op basis van deze informatie, in combinatie met het naleven van voornoemde maatregelen, kunnen negatieve effecten op bever en otter worden uitgesloten.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van het wegnemen van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten (onder voorwaarde dat eventuele maatregelen correct worden nageleefd).

Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 1 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H2.7).

Op de planlocatie zijn geen bomen met holtes aangetroffen welke mogelijk geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt. Langs de planlocatie treden vele verstoringen op in de vorm van licht, geluiden en trillingen, waardoor nabijgelegen bomen weinig aantrekkelijk zijn voor vleermuizen. De beoogde werkzaamheden voegen hier geen wezenlijke verstoringen aan toe. Bovendien bevinden nabijgelegen bomen zich op 10 m of meer afstand van het

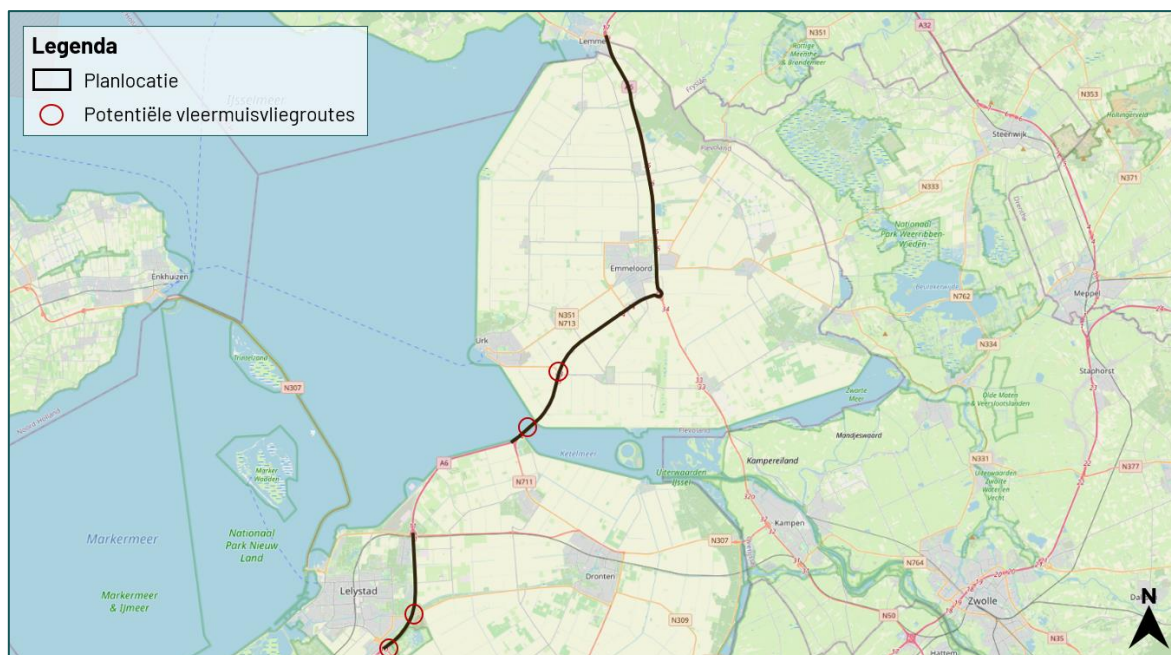
beoogde werkgebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten.

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep is geen bebouwing aanwezig. De kunstwerken welke mogelijk worden aangetast in de beoogde ingreep zijn nauwkeurig onderzocht op potentie voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten. In brugpijlers kunnen ruimtes aanwezig zijn voor gebouwbewonende vleermuizen. Deze ruimtes dienen wel voldoende door te lopen (c.q. vrij zijn van weersomstandigheden zoals tocht en regen), vrij zijn van lichtverstoring en voor vleermuizen mogelijk zijn om te bereiken (ruwe oppervlaktes aan de buitenzijdes). Voor een groot aantal kunstwerken geldt dat de pijlers niet visueel geïnspecteerd konden worden in verband met de veiligheid. Hiervoor dient nog een nadere inspectie plaats te vinden. Voor vrijwel alle kunstwerken geldt dat de bovenste deklaag vervangen wordt. Hierdoor zullen mogelijk aanwezige vleermuizen geen overlast van ondervinden. Het betreft namelijk zeer tijdelijke werkzaamheden, die slechts aanvullend zijn op de dagelijkse, continue trillingen ten gevolge van passerend (zwaar) verkeer. Indien blijkt dat er meer versterkingsmaatregelen benodigd zijn, zoals het weghakken en vervangen van het beton van de brugpijlers, is er een nadere inspectie van de ruimtes in de buurt van de brugpijlers noodzakelijk.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. In de beoogde ingreep worden geen groenstructuren verwijderd. Ook is er geen sprake van het wegnemen van lijnvormige structuren. Het is wel mogelijk dat er vliegroutes van vleermuizen de planlocatie doorkruisen, zoals bij een watergang (figuur 2.4). Dit kan een vliegroute zijn van water gerelateerde soorten zoals watervleermuis en meervleermuis, maar ook van algemene soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Derhalve dienen bij dergelijke structuren maatregelen te worden genomen om negatieve effecten op vliegroutes te voorkomen (zie H2.7). Bij voorkeur wordt er gewerkt tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer dit niet mogelijk is, dient de toepassing van verlichting zoveel mogelijk te worden beperkt en dienen geconvergeerde lichtbundels te worden toegepast. Langs de planlocatie treden reeds vele lichts- en geluidsverstoringen op. Wanneer voornoemde maatregelen worden nageleefd, kunnen negatieve effecten op een essentieel foerageergebied en/of vliegroute worden uitgesloten.

De locaties waar maatregelen ten behoeve van vleermuisvliegroutes getroffen dienen te worden, zijn:

- Kunstwerk waar de A6 de Nagelervaart en de N352 kruist (ter hoogte van afslag 13, Urk);
- De Ketelbrug (A6);
- Kunstwerk over de watergang Gelderse diep en de Larserringweg, nabij Lelystad (A6);
- Kunstwerk over een watergang direct ten noordoosten van afslag 10, Lelystad (A6).

Figuur 2.4 Kaartweergave van locaties waar mogelijk essentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig kunnen zijn, op basis van de bevindingen van het veldbezoek.

Figuur 2.5 Een kunstwerk (102,8 km) waar mogelijk werkzaamheden worden uitgevoerd, aan de A6 ter hoogte van de afslag Urk. Het water kan worden gebruikt als vliegroute voor vleermuizen.

Amfibieën

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad (NDFF 2019-2024).

Voor de rugstreeppad geldt dat deze beschermd is en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de bezochte locaties. In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en kunstwerken. Hier is geen sprake van aantasting van oppervlaktewater en/of groene delen. Er zullen wel enkele duikers worden vervangen. Hier is in de omgeving de rugstreeppad de enige waargenomen beschermde soort. Dit betreft een soort van ondiepe

poelen met spaarzame begroeiing. De brede, diepe watergangen met vaak een rietkraag zijn derhalve ongeschikt als voortplantingswater voor deze soort. Bovendien vormt de A6 een harde barrière welke niet te passeren is en die ook geen functie heeft in het leefgebied van de rugstreeppad. Negatieve effecten op beschermde soorten ten gevolge van het vervangen van de duikers kunnen derhalve worden uitgesloten.

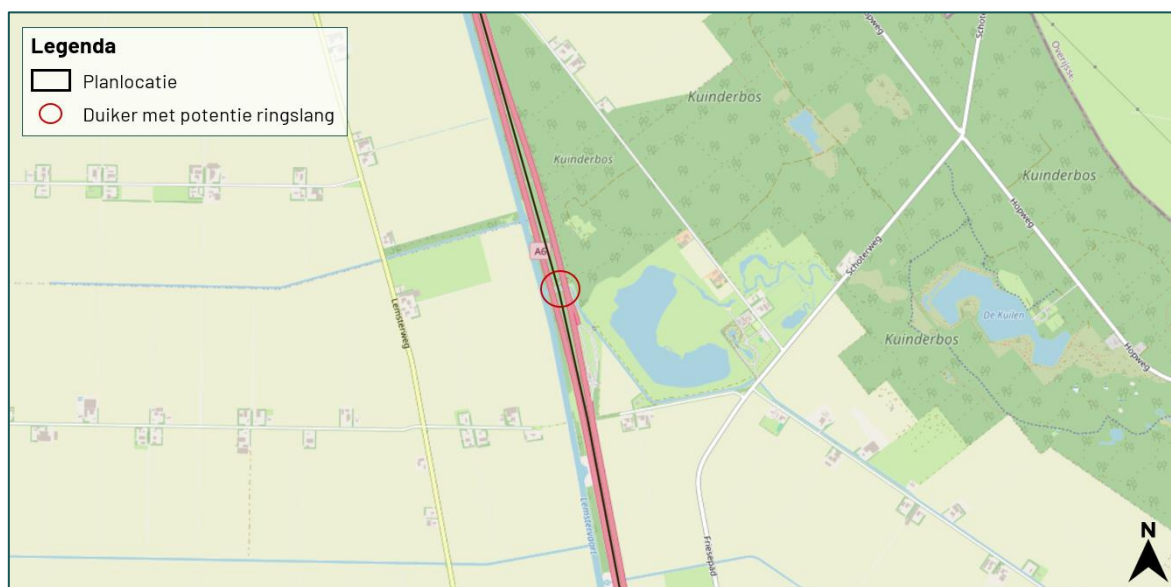
Reptielen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de muurhagedis en ringslang (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De muurhagedis komt van nature niet voor in de omgeving van de planlocatie. Echter is er één waarneming bekend op een industrieterrein van Lelystad, vermoedelijk een uitgezet of ontsnapt individu. De planlocatie biedt geen geschikt habitat voor de muurhagedis (oude verweerde muren met wegkruipplekken), waardoor aanwezigheid van de soort kan worden uitgesloten.

De ringslang is verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen met natuurlijke oevers en broeihopen. Voor het overgrote deel van het plangebied geldt dat uitsluitend werkzaamheden worden uitgevoerd aan wegen en kunstwerken, waarbij hooguit enkele meters gras naast de weg worden aangetast. Hier is geen sprake van structuurrijk leefgebied van de ringslang. Het voorkomen van de ringslang binnen het werkgebied kan hier worden uitgesloten.

De ringslang is echter ook waargenomen bij het Kuinderbos, op een locatie waar werkzaamheden aan een duiker zijn voorzien. In het Kuinderbos komt de ringslang verspreid voor en is een grote populatie aanwezig. Het is derhalve vastgesteld leefgebied. Binnen de ontwikkeling is geen sprake van het wegnemen van potentieel leefgebied. Hoewel de duiker zelf aannemelijk geen functie heeft voor de ringslang, zullen werkzaamheden mogelijk gepaard gaan met intensieve betreding van de oevers en het omliggende groen en worden er mogelijk machines ingezet. Bij de werkzaamheden aan de duikers nabij het Kuinderbos, in het bijzonder nabij de duiker over de Schotertocht, zijn derhalve maatregelen benodigd om het doden of verwonden van individuele ringslangen te voorkomen (zie H2.7).

Figuur 2.6 Kaartweergave van de duiker waar waarnemingen van de ringslang bekend zijn.

Vissen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid van beschermde vissen niet bekend (NDFF 2019-2024).

De grote modderkruiper komt voor in allerlei rijk begroeide wateren. De soort is niet waargenomen nabij de A6, maar de verspreiding van deze soort is nog slecht bekend, aangezien het een moeilijk waarneembare soort is. In de beoogde werkzaamheden worden de oevers en bodemlaag van de watergangen mogelijk intensief verstoord. Derhalve dient op plaatsen waar ingrijpende werkzaamheden

plaatsvinden en duikers worden vervangen, aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar grote modderkruiper (zie H2.7).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: gevlekte witsnuitlibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, Kempense heidelibel, noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel en teunisbloempijlstaart (NDFF 2019-2024).

In de beoogde ingreep worden geen oppervlaktewateren aangetast met een ondiepe en rijk begroeide oeverzone. Er worden enkele duikers vervangen, echter zijn dit doorgaande watergangen met steile oevers en spaarzame begroeiing. De waargenomen soorten worden uitsluitend waargenomen bij kwalitatieve, schone wateren en zijn veelal gebonden aan natuurgebieden. Een soort als de noordse winterjuffer komt in het Kuinderbos voor, maar wordt uitsluitend waargenomen langs enkele wateren in het natuurgebied zelf, waar sprake is van natuurlijke en rijk begroeide oevers. In de beoogde ontwikkeling zijn bovendien alleen werkzaamheden aan de duikers voorzien, waar geen sprake is van ondiep water met rijke oevervegetatie. Het voorkomen van en ontstaan van negatieve effecten op gevlekte witsnuitlibel, Kempense heidelibel, noordse winterjuffer en sierlijke witsnuitlibel kunnen worden uitgesloten.

In de beoogde ontwikkeling worden geen bomen gekapt. Derhalve is geen sprake van aantasting van waardplanten van grote vos (iep, zoete kers en enkele wilgensoorten) of grote weerschijnvlinder (wilgen). Negatieve effecten op grote vos en grote weerschijnvlinder kunnen worden uitgesloten.

De teunisbloempijlstaart komt voor in uiteenlopende habitattypen met ruigtes waar de waardplanten groeien (teunisbloemen, (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart). De waardplanten betreffen veelal redelijk algemeen voorkomende soorten. In de beoogde ontwikkeling zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en de strook gras welke daar direct aan grenst. Deze wordt echter niet weggenomen, er wordt uitsluitend beheer en onderhoud uitgevoerd. Ook is binnen het plangebied geen sprake van open groeiplaatsen, maar van een dichte grasmat. Hier is geen sprake van snel opwarmende plaatsen waar rupsen de voorkeur aan geven. Negatieve effecten op de teunisbloempijlstaart kunnen worden uitgesloten.

Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: appelvink, blauwe reiger, boerenzwaluw, bruine kiekendief, buizerd, ekster, grauwe gans, grote zilverreiger, houtduif, kauw, kievit, kleine mantelmeeuw, kokmeeuw, kuifeend, roek, slobbeend, tafeleend, tjiftjaf, torenvalk, waterhoen, wilde eend, zwarte kraai en zwartkop. Tijdens het veldbezoek is een kolonie roeken waargenomen. Deze bevindt zich in Lemmer op circa 100 m afstand van het plangebied.

Daarnaast zijn enkele nesten van ekster en zwarte kraai waargenomen. Deze worden echter niet aangetast. Werkzaamheden vinden plaats buiten de verstoringszone.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De werkzaamheden vinden niet plaats in de directe nabijheid van gebouwen. In de kunstwerken zijn geen ruimtes aanwezig welke kunnen worden gebruikt als nestlocaties voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Ook zijn er binnen het plangebied geen sporen van soorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. De aanwezigheid van nestlocaties van soorten als huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil kan worden uitgesloten.

Binnen het werkveld van de beoogde ontwikkeling zijn geen bomen aanwezig. De waargenomen roekenkolonie bevindt zich op honderd meter afstand van het werkgebied. Bovendien is langs de snelweg reeds sprake van licht- en geluidsverstoringen. De roek is niet verstoringgevoelig en de beoogde werkzaamheden voegen geen substantiële verstoringen toe. Negatieve effecten op de roekenkolonie kunnen derhalve worden uitgesloten. Binnen de invloedsfeer van de beoogde werkzaamheden zijn geen nestlocaties aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermde nestlocatie.

De beoogde ontwikkeling resulteert niet in het wegnemen van groen. De smalle groenstrook waarop zal worden gewerkt bevindt zich direct naast de snelwegen, waar reeds sprake is van licht- en geluidsverstoringen. De beoogde ingreep resulteert niet in aantasting van essentieel foerageergebied.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. Nabijgelegen struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn enkele nesten van ekster en zwarte kraai waargenomen. Deze bevonden zich alle op ruime afstand (enkele tientallen meters) van de beoogde werkzaamheden, waardoor er geen sprake is van essentiële verstoringen. Ook zijn de werkzaamheden vooralsnog voorzien buiten het broedseizoen, waardoor geen sprake is van negatieve effecten.

In bosschages op tientallen meters afstand van het werkgebied bevinden zich aannemelijk nesten van algemene soorten. Deze bevinden zich echter op relatief grote afstand van het plangebied. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie is gedurende het veldbezoek reuzenberenklauw aangetroffen bij een kunstwerk nabij Emmeloord. Vindplaatsen zijn ingevoerd in de NDFF, zodat de exacte locaties te raadplegen zijn. Maaisel en grond waarin wortelstokken aanwezig kunnen zijn, dienen niet te worden verspreid en zorgvuldig te worden afgevoerd (zie H4.3).

2.3 Specifieke zorgplicht Soorten A6

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Rode Lijst-soorten (NDFF 2019-2024):

- Vaatplanten: blauw walstro, brede orchis, geelhartje, gele kornoelje, kamgras, klavervreter, krabbenscheer, rode ogentroost, stijve ogentroost, tripmadam en wilde kievitsbloem;
- Mossen: gesloten haarmuts;
- Korstmossen: bruine waterstippelkorst, dijkgranietkorst, gladde kroontjeskorst, granietskroontjeskorst, kleine stuifmeelkorst, kust-landkaartmos, kwartsschotelkorst, melkwitte granietkorst en wrattig dambordje;
- Schimmels: ridderwasplaat en sneeuwzwammetje;
- Vleermuizen: bosvleermuis en laatvlieger;
- Overige zoogdieren: bunzing, haas, hermelijn en wezel;
- Reptielen: ringslang;
- Insecten: bruin blauwtje, gevlekte witsnuitlibel, grote vos en noordse winterjuffer;
- Vogels: blauwe kiekendief, boerenzwaluw, boomvalk, brilduiker, dwergmeeuw, Engelse kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote karekiet, grote lijster, grote mantelmeeuw, huismus, huiszwaluw, keep, kempiaan, kneu, koekoek, kramsvogel, matkop, middelste zaagbek, oeverloper, paapje, pijlstaart, ransuil, ringmus, roerdomp, slobbeend, spotvogel, steenuil, tapuit, torenvalk, tureluur, veldleeuwrik, velduil, visdief, watersnip, wielewaal, wilde zwaan, wintertaling, wulp, zeearend, zomertortel, zwarte mees en zwarte stern.

Vanwege de hoeveelheid gegevens zijn Vr-soorten hier buiten de beoordeling gelaten, aangezien vogels reeds zijn besproken wat betreft broedgevallen en leefgebied en er geen sprake is van wegnemen van potentieel foerageergebied en/of nestlocaties. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid van soorten welke vallen onder de Specifieke zorgplicht op de locatie waar de activiteit verricht wordt of in de directe omgeving van de locatie. Tijdens het veldbezoek is tripmadam waargenomen ter hoogte van Lelystad, in de berm direct naast de A6 (richting het zuiden, Hm-paal 80,9). Er zijn werkzaamheden voorzien aan verharde wegen, kunstwerken en duikers. Hierbij worden geen negatieve effecten verwacht op korstmossen, insecten en vogels.

Ten aanzien van planten geldt dat de strook direct naast de weg voor veel soorten ongeschikt is ten gevolge van frequent maaibeheer. Sommige soorten, zoals tripmadam en zacht vetkruid, gedijen hier echter goed. Voor deze soorten zijn maatregelen benodigd om negatieve effecten te voorkomen. Indien de soorten aanwezig zijn in het werkgebied dient de groenstrook zoveel mogelijk te worden gespaard en dient oorspronkelijke vegetatie in de nieuwe situatie weer te worden aangebracht (zie H4.3).

Figuur 2.7 Tijdens het veldbezoek is tripmadam waargenomen nabij Lelystad.

2.4 Gebiedsbescherming

Natura 2000

IJsselmeer

Om de kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit (soortenrijkdom) van Natura 2000 gebieden te behouden en te verbeteren zijn maatregelen nodig. Hiervoor zijn instandhoudingsdoelen opgesteld. Voor al deze waarden is aangegeven wat de instandhoudingsdoelen in het gebied zijn. De doelen zijn geformuleerd in termen van "behoud" of "uitbreiding" van de omvang (populatiegrootte of oppervlakte habitattypen of leefgebied van de soort) en "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit (van het habitattypen of het leefgebied van de soort).

Tabel 2.1 De instandhoudingsdoelen t.a.v. het habitattypen van het gebied IJsselmeer.

Habitattypen	Habitatsubtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit
H1330B - Schorren en zilte graslanden	binnendijks	definitief	=	=
H3140 - Kranswierwateren		definitief	=	=
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruident		definitief	=	=
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	=	=

Tabel 2.2 De instandhoudingsdoelen t.a.v. de habitatrichtlijnsoorten van het gebied IJsselmeer.

Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=
H1340* - Noordse woelmuis	definitief	>	>	=
H1903 - Groenknolorchis	definitief	=	=	=
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=

Het gebied 'IJsselmeer' heeft enkele habitattypen, zoals zilte graslanden en ruigten als doelen, alsook enkele soorten broedvogels en trekvogels (vogelrichtlijnsoorten). Ten aanzien van broed- en trekvogels geldt dat het passerende verkeer reeds voor verstoringen zorgt, waardoor het gebied direct langs de snelweg in mindere mate geschikt is. De beoogde werkzaamheden zijn van zeer tijdelijke aard en voegen geen wezenlijke verstoringen toe aan de omgeving. Negatieve effecten ten aanzien van vogelrichtlijnsoorten kunnen worden uitgesloten. Negatieve effecten op specifieke water- en oevervegetatie kunnen worden uitgesloten, aangezien geen aantasting van het groen rondom de Ketelbrug plaatsvindt. Enkele andere aangewezen doelsoorten betreffen de rivierdonderpad, meervleermuis, noordse woelmuis en groenknolorchis. Van al deze soorten zijn geen waarnemingen bekend in een straal van 2 km rond de Ketelbrug (NDFF 2019-2024). Bovendien zijn de onderhoudswerkzaamheden beperkt tot de brug, er vindt geen aantasting plaats van leefgebied en/of groeiplaatsen van deze soorten.

Ook lijken er geen geschikte plaatsen voor deze soorten aanwezig te zijn in de directe omgeving. Ten aanzien van foeragerende en langsvliegende vleermuizen is reeds geadviseerd om maatregelen op onder andere de Ketelbrug te treffen om effecten te voorkomen. De instandhoudingsdoelstellingen van het 'IJsselmeer' worden door de voorgenoemde werkzaamheden niet negatief beïnvloed.

Ketelmeer & Vossemeer

Tabel 2.3 De instandhoudingsdoelen t.a.v. broedvogels van het gebied Ketelmeer & Vossemeer.

Soort	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
A021 - Roerdomp	definitief	5	>	>
A119 - Porseleinhoen	definitief	4	>	>
A298 - Grote karekiet	definitief	40	>	>

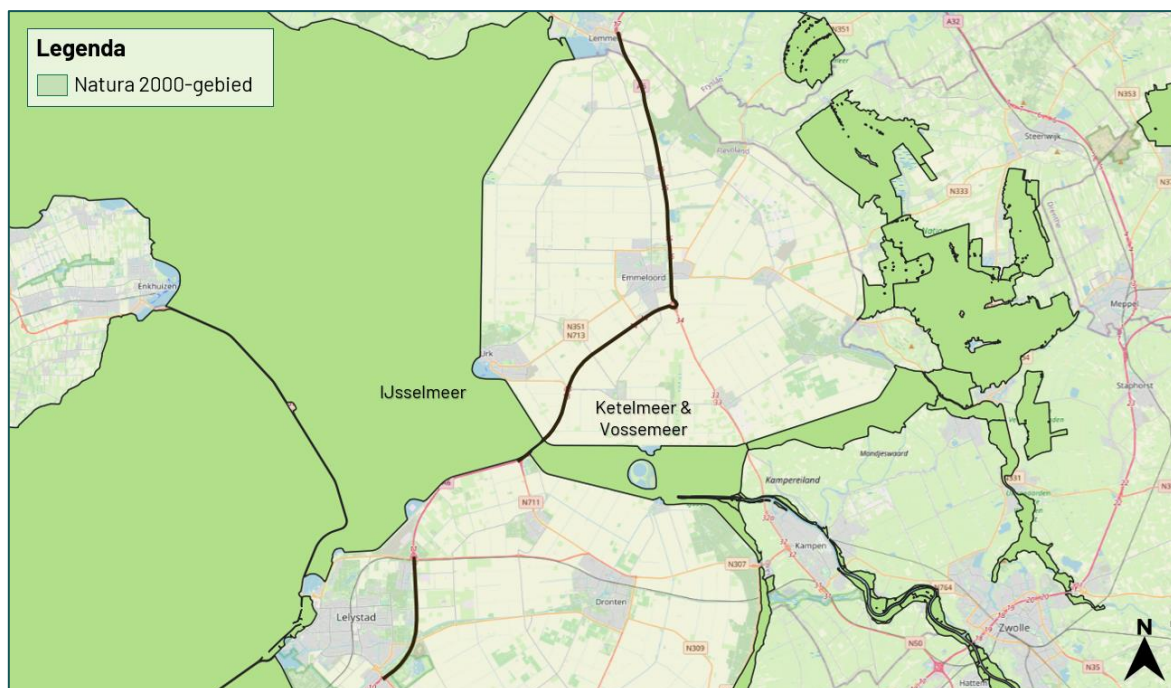
Tabel 2.4 De instandhoudingsdoelen t.a.v. de vogelrichtlijnsoorten van het gebied Ketelmeer & Vossemeer.

Soort	Status doel	Populatie	Populatie waarde	Instandhoudingsdoelstelling
A005 - Fuut	definitief	350	gemiddelde	Foerageergebied
A017 - Aalscholver	definitief	870	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A034 - Lepelaar	definitief	8	gemiddelde	Foerageergebied
A037 - Kleine zwaan	definitief	5	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A041 - Kolgans	definitief	220	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A043 - Grauwe gans	definitief	680	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A051 - Krakeend	definitief	160	gemiddelde	Foerageergebied
A052 - Wintertaling	definitief	360	gemiddelde	Foerageergebied
A054 - Pijlstaart	definitief	50	gemiddelde	Foerageergebied

A059 - Tafeleend	definitief	350	gemiddelde	Foerageergebied
A061 - Kuifeend	definitief	4500	gemiddelde	Foerageergebied
A068 - Nonnetje	definitief	30	gemiddelde	Foerageergebied
A070 - Grote zaagbek	definitief	70	gemiddelde	Foerageergebied
A094 - Visarend	definitief	3	maximum	Foerageergebied
A125 - Meerkoet	definitief	1700	gemiddelde	Foerageergebied
A156 - Grutto	definitief	20	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A190 - Reuzenstern	definitief	10	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied
A702 - Toendrarietgans	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. De A6 grenst middels de Ketelbrug aan de gebieden 'IJsselmeer' en 'Ketelmeer & Vossemeer' (figuur 2.8). Bij het IJsselmeer en het Ketelmeer & Vossemeer (langs de A6) vinden de werkzaamheden in de directe nabijheid plaats. De Ketelbrug veroorzaakt reeds licht- en geluidsverstoringen. Tijdens de werkzaamheden is echter mogelijk sprake van een hogere mate aan licht- en geluidsinvloeden. Bovendien wordt er gedurende dag en nacht gewerkt. Het gebied 'Ketelmeer & Vossemeer' betreft groot oppervlaktewater met zand- en slikplaten en oevers met waterplanten en rietkragen. Doelen van het gebied betreffen enkele broedvogels, namelijk roerdomp, porseleinhoen en grote karekiet. Deze soorten broeden in rietkragen. De omgeving van de Ketelbrug bestaat hoofdzakelijk uit dijken welke aan het water grenzen, zonder rijk begroeide oevers. Hier is geen sprake van brede rietkragen welke mogelijk geschikt zijn als broedlocatie voor de genoemde soorten. Negatieve effecten op roerdomp, porseleinhoen en grote karekiet kunnen derhalve worden uitgesloten. Daarnaast zijn er nog enkele vogeldoelsoorten waarvoor het gebied belangrijk is als foerageergebied en/of overwinteringsgebied. Dit betreft vooral soorten welke ofwel op het open water en de slikken foerageren (bijvoorbeeld lepelaar, nonnetje en grote zaagbek) ofwel soorten welke vooral in het omliggende grasland foerageren en op open water slapen (bijvoorbeeld kleine zwaan en kolgans). Voor dergelijk soorten heeft het dagelijks passerende verkeer op de Ketelbrug reeds een versturende werking. Essentiële functies voor genoemde soorten rondom de Ketelbrug kunnen worden uitgesloten. Er voor deze niet-broedvogels geen sprake van een toename van verstoringen ten gevolge van de beoogde werkzaamheden. De instandhoudingsdoelstellingen van het 'Ketelmeer & Vossemeer' worden door de voorgenoemde werkzaamheden niet negatief beïnvloed.

Naast de instandhoudingsdoelstelling dient er ook een beoordeling gemaakt te worden omtrent stikstof. Gedurende de werkfase kan er een tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. De beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat en vallen onder 'beheer en onderhoud', waarmee kan worden gewerkt onder de Handreiking Beheer en Onderhoud. Dit betekent dat er sprake is van een vrijstelling ten aanzien van stikstofdepositie, waardoor een onderzoek naar de effecten van stikstof niet is benodigd. Daarnaast geldt dat de werkzaamheden relatief kortdurend zijn per locatie.

Figuur 2.8 De planlocatie grenst aan de Natura 2000-gebieden 'IJsselmeer' en 'Ketelmeer & Vossemeer' (bron: nationaal Georegister PDOK).

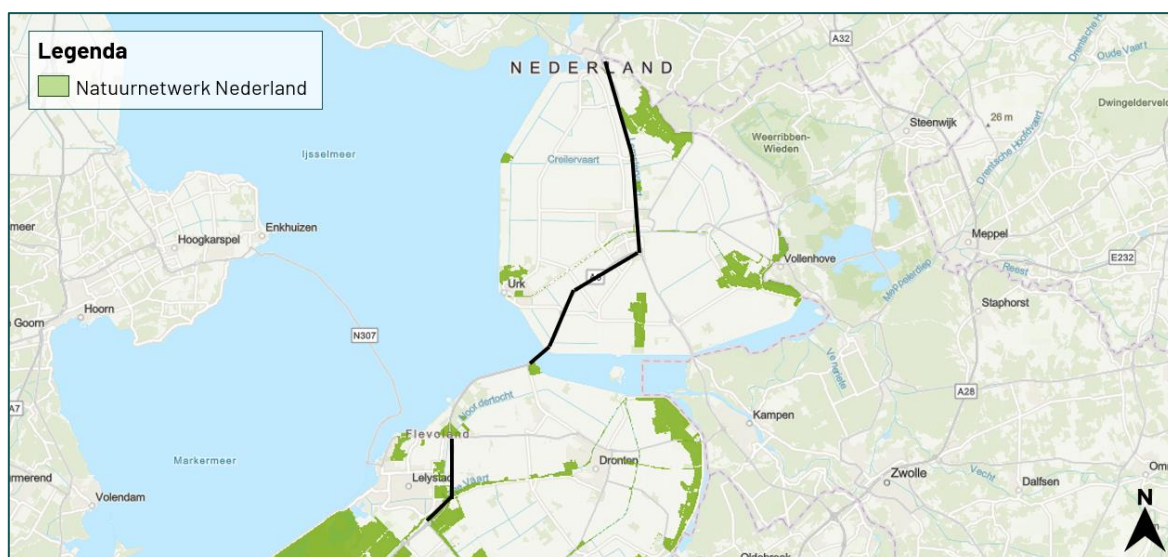
Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Natuurnetwerk Nederland. De planlocatie grenst aan het NNN bij Bant (Kuinderbos), Emmeloord (Casteleynsplas) en bij Lelystad (Stadsbossen). Ook loopt de 'Verbindingszone Lemstervaart' parallel aan een aanzienlijk deel van de A6 ten noorden van Emmeloord. In de beoogde ontwikkeling is sprake van werkzaamheden welke binnen de geldende bestemming passen, namelijk het plegen van groot onderhoud aan wegen.

Er is geen sprake van het verwijderen van groen en/of het aantasten van specifieke natuurwaarden. Ook is er geen sprake van werkzaamheden binnen het NNN. Het vervangen van duikers vindt deels plaats direct naast het NNN Flevoland, maar hier is geen sprake van aantasting of verwijderen van groen dat onderdeel is van NNN. De werkzaamheden beperken zich tot onderhoud aan duikers dan wel het vervangen van duikers. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten op Natuurnetwerk Nederland. De duikers zijn wel mogelijk van belang voor soorten welke gebruik maken van de NNN-gebieden als stapstenen naar grote leefgebieden. Voor deze soorten, zoals bever, das, otter en ringslang, zijn maatregelen benodigd, welke reeds in het onderdeel soortenbescherming zijn besproken (vergelijk ook H2.7). Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Voor de onderstaande duikers geldt dat deze van belang zijn voor het verbinden van geschikte leefgebieden binnen het NNN voor een aantal soorten:

- Duiker Burchtocht (km 285.100);
- 2 duikers Schotertocht (km 289.920);
- Duiker Schoterpad (km 291.700, geen onderhoud voorzien).

Bij deze duikers is het van belang dat in de nieuwe situatie goede faunapassages worden gerealiseerd.

Figuur 2.9 De planlocatie grenst op enkele plaatsen aan het Natuurnetwerk Nederland in Flevoland (bron: arcgis.com).

2.5 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

2.6 Conclusie

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies, effecten en provinciale verordeningen zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd voor de A6. In tabel 2.5 staan de kunstwerken binnen de A6 weergegeven. Vrijwel alle kunstwerken zijn in potentie geschikt voor vleermuizen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de kunstwerken vanaf de snelweg bekeken zijn. Een nadere inspectie dient uitgevoerd te worden om te beoordelen of de zichtbare openingen ook naar een voor vleermuisgeschikt ruimte leidt. Indien hiervan sprake is, dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden (5 veldbezoeken in de periode april – september, waarvoor 3 tussen mei – juli).

Tabel 2.5 De kunstwerken met beoordeling ten aanzien van vleermuizen. *Indien blijkt dat er meer versterkingsmaatregelen behoudens het vervangen van de deklaag benodigd is, is een nadere inspectie van de desbetreffende ruimtes in de brugpijler noodzakelijk.

Rijksweg	Rijbaan	Km	Code	Naam	Vervolgstep*
A6	HRR	109,10	20F-303-02	Hannie Schaftweg - zuid	Nadere inspectie
A6	HRL	109,10	20F-303-01	Hannie Schaftweg - Noord	Nadere inspectie
A6	HRL	280,30	21A-305-01	Kamperweg west	Nadere inspectie
A6	HRL	280,70	21A-300-01	Zwolsche Vaart - west	Nadere inspectie
A6	HRL	281,10	21A-301-01	Markenesserweg west	Nadere inspectie
A6	HRR	109,10	20F-303-02	Hannie Schaftweg - zuid	Nadere inspectie
A6	HRL	109,10	20F-303-01	Hannie Schaftweg - Noord	Nadere inspectie
A6	HRL	280,30	21A-305-01	Kamperweg west	Nadere inspectie
A6	HRL	280,70	21A-300-01	Zwolsche Vaart - west	Nadere inspectie
A6	HRL	281,10	21A-301-01	Markenesserweg west	Nadere inspectie
A6	HRR	109,10	20F-303-02	Hannie Schaftweg - zuid	Nadere inspectie
A6	HRL	109,10	20F-303-01	Hannie Schaftweg - Noord	Nadere inspectie
A6	HRL	280,30	21A-305-01	Kamperweg west	Nadere inspectie

A6	HRR	75,40	26E-001-01	Larserweg zuid	Nadere inspectie
A6	HRL	75,40	26E-001-02	Larserweg noord	Nadere inspectie
A6	HRR	75,80	26E-002-01	Larservaart zuid	Nadere inspectie
A6	HRL	75,80	26E-002-02	Larservaart noord	Nadere inspectie
A6	HRR	81,30	20G-003-02	Dronterweg oost	Nadere inspectie
A6	HRL	81,30	20G-003-01	Dronterweg west	Nadere inspectie
A6	HRR	81,60	20G-004-02	Lage Vaart oost	Nadere inspectie
A6	HRL	81,60	20G-004-01	Lage Vaart west	Nadere inspectie
A6	HRR	84,70	20G-005-02	Mammouthtocht oost	Nadere inspectie
A6	HRL	84,70	20G-005-01	Mammouthtocht west	Nadere inspectie
A6	HRL+HRR	98,50	20F-101	Ketelbrug	Nadere inspectie
A6	HRR	280,30	21A-305-02	Kamperweg oost	Nadere inspectie
A6	HRR	280,30	21A-305-02	Kamperweg oost	Nadere inspectie
A6	HRR	281,10	21A-301-02	Markenesserweg oost	Nadere inspectie
A6	HRL	289,92	15H-302-01	Schotertocht west	Nadere inspectie
A6	HRR	289,92	15H-302-02	Schotertocht oost	Nadere inspectie
Totaal aantal kunstwerken					29

In tabel 2.6 staan de duikers binnen de A6 weergegeven. Enkel het gedeelte A6 beschikt over dergelijke duikers. De meeste duikers zijn, voor zover mogelijk, vanaf de snelweg geïnspecteerd. In de bijlage staan visuele weergaves van een aantal van deze duikers. Voor een aantal duikers geldt dat deze in verband met veiligheidsredenen niet grondig geïnspecteerd konden worden. In overleg met Royal HaskoningDHV is de aanname gedaan dat elke duiker een faunapassage bevat. Bij het vervangen van de duiker zal er een soortgelijke faunapassage voor terug komen.

Tabel 2.6 De duikers met beoordeling ten aanzien van beschermde soorten. Voor alle duikers geldt dat aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper benodigd is. .

Nummer	Rijksweg	Baan	Van (km)	Tot (km)	Code RWS	Naam	Vervolgstappen
1.	A6	HRL & HRR	106,325	106,328	20F-305-01	Johannes Posttocht	AO GM
2.	A6	HRL & HRR	108,115	108,120	20F-306-01	Hannie Schafftocht	AO GM
3.	A6	HRL & HRR	110,125	110,133	20F-307-01	Zuidervaart	AO GM
4.	A6	HRL & HRR	281,900	281,902	16C-354-01 of 16C-301-02	Munttocht	AO GM
5.	A6	HRL & HRR	283,510	283,512	16C-353-01	Casteleynstocht	AO GM
6.	A6	HRL & HRR	285,100	285,103	16C-352-01	Burchtocht	AO GM + maatregel faunapassage
7.	A6	HRL & HRR	286,355	286,359	16C-305-01	Kuindervaart	AO GM
8.	A6	HRL & HRR	288,200	288,203	16C-351-01	Wellerzandtocht	AO GM
9.	A6	HRR	289,920	289,924	15H-302-02	Schotertocht	AO GM + maatregel faunapassage
10.	A6	HRL	289,920	289,924	15H-302-01	Schotertocht	AO GM+ maatregel faunapassage
11.	A6	HRL & HRR	291,700	291,703	15H-304-01 of 15H-306-01	Schoterpad d-tocht	AO GM
12.	A6	HRL & HRR	292,350	292,352	15H-300-02	Ruttenseweg	AO GM
13.	A6	HRL & HRR	293,680	293,681	15H-303-01	Lemsterhop	AO GM
Totaal aantal duikers							13

Tabel 2.7 De beoordeling ten aanzien van soortenbescherming voor de A6.

Soortgroep (A6)	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H2.7)
Planten			
Grondgebonden zoogdieren Bever, otter, kleine zoogdieren	HR	Migratieroute duikers 6,9, 10	Maatregelen behoud faunapassages
Vleermuizen	HR	Vliegroure (kunstwerken over watergang)	Maatregelen behoud vliegroure
Amfibieën			
Reptielen Ringslang	NB	Leefgebied (duikers Schotertocht 9,10)	Maatregelen individuen
Vissen Grote modderkruiper	NB	Leefgebied (alle duikers)	Aanvullend onderzoek
Insecten en andere ongewervelden			
Vogels (cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Tabel 2.8 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van gebiedsbescherming voor de A6. Het deelgebied is gelegen in de provincie Flevoland.

Gebiedsbescherming A6	Kleinste afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H2.7)
Natura 2000	0 m	Geen (vrijstelling stikstof Beheer & Onderhoud)	
Natuurnetwerk Nederland	0 m	Geen	Faunapassages behouden

Tabel 2.9 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van houtopstanden voor de A6.

Houtopstanden A6	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H2.7)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Geen aantasting	n.v.t.	

Tabel 2.10 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van Zorgplicht voor de A6.

Zorgplicht	Vervolgstep (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja, zie H2.7
Specifieke zorgplicht soorten	Ja, zie H2.7
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
Specifieke zorgplicht houtopstanden	

2.7 Vervolgstappen en maatregelen deelgebied A6

Vervolgstappen

Voor locaties waar duikers zullen worden vervangen (A6), dient aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper te worden uitgevoerd. Dit kan middels het nemen van monsters en onderzoek middels eDNA.

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Tevens dient één werkrichting te worden gehanteerd.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Deze maatregelen gelden in het bijzonder voor de plaatsen waar de snelwegen structuren doorkruist welke mogelijk fungeren als vliegroute voor vleermuizen, zoals watergangen (zie H2.2 Vleermuizen, voor de locaties).
- De werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Specifieke zorgplicht

- Voor bever, otter, andere kleine zoogdieren en ringslang dienen locaties waar duikers worden vervangen (A6), zoveel mogelijk toegankelijk te zijn. Wanneer niet wordt gewerkt dient er voor deze soorten een vrije doorgang te zijn. Bij voorkeur worden werkzaamheden overdag uitgevoerd. Deze maatregelen gelden in het bijzonder voor duikers welke NNN-gebieden met elkaar verbinden, namelijk de nummers 6, 9 en 10 (tabel 2.6). Hier dienen in de nieuwe situatie faunapassages te worden gerealiseerd.
- Bij de duikers 9 en 10 komt de ringslang voor, er is echter geen sprake van wegnemen van leefgebied. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden/verwonden van individuen te voorkomen. Voorafgaand aan werkzaamheden in de berm en bij de duikers dient de werklocatie te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van de ringslang. Indien er broeihopen aanwezig zijn, dienen werkzaamheden hieraan niet te worden uitgevoerd in de periode juni/juli. Er is geen sprake van structuren waar mogelijk wordt overwinterd.
- Groeiplaatsen van vaatplanten van de Rode lijst, zoals tripmadam en zacht vetkruid, welke direct langs de snelweg kunnen voorkomen (A6), dienen zoveel mogelijk te worden gespaard. Indien dit niet mogelijk is, dienen de planten zorgvuldig te worden uitgegraven en na de werkzaamheden opnieuw te worden aangebracht op vergelijkbare of dezelfde plaats om negatieve effecten op het voorkomen van de soorten te voorkomen.

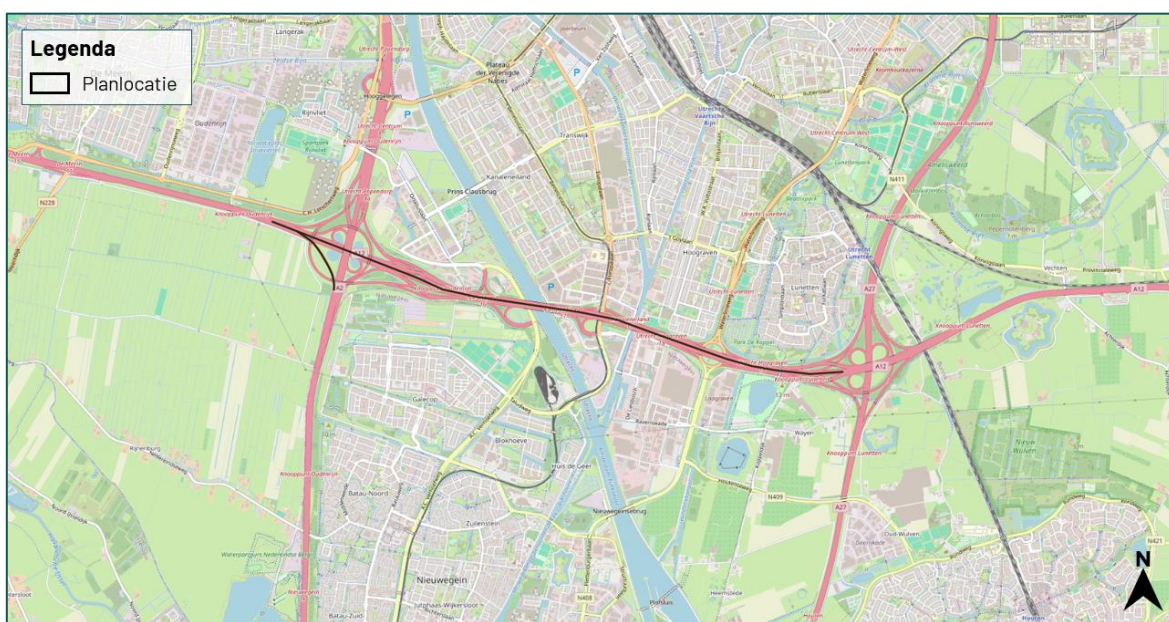
3 Deelgebied A12

3.1 Planlocatie en ingreep A12

De planlocatie welke onderdeel is van de A12 is gelegen in de provincie Utrecht (figuur 3.1). Het betreft de volgende weggedeelten:

- A12 van Knooppunt Oudenrijn tot voorbij Knooppunt Lunetten;
- De R-boog welke de verbinding vormt tussen de A12 vanuit het westen en A2 richting het zuiden.

Het A12-gedeelte betreft het kortste snelwegtracé en ligt in zijn geheel in stedelijk gebied, met Utrecht in het noorden en Nieuwegein in het zuiden. Hier is zeer weinig groen aanwezig. Wel wordt het Amsterdam-Rijnkanaal doorkruist. De planlocatie betreft voornamelijk geasfalteerde wegen en grasbermen.

Figuur 3.1 Kaartweergave van de planlocatie. Links het deel van de A6 tussen Lelystad en Lemmer, rechts de delen van de A2 en A12 tussen Utrecht en Knooppunt Deil.

Figuur 3.2 Op de planlocatie is men voornemens om groot onderhoud aan wegen en kunstwerken de A12 te plegen. Op de foto de A12 bij de Galecopperbrug.

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft groot onderhoud aan delen van A12. Hierbij worden werkzaamheden aan het asfalt uitgevoerd, wordt de strook gras naast de weg intensief betreden en mogelijk op delen vergraven ten behoeve van herprofilering. Binnen de invloedssfeer van het project vallen de buitenbermen en bermsloten. Er is geen sprake van herprofilering van bermsloten. Er wordt gedurende dag en nacht gewerkt. Ook worden er onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken uitgevoerd. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Vervangen van asfalt: verwijderen top laag en aanbrengen nieuwe asfaltlaag: aan- en afvoer van materialen, gebruik van machines. Hierbij worden materialen in de grasberm geplaatst, vindt intensieve betreding plaats en vindt mogelijk herprofilering van de grasbermen plaats;
- Vervangen van (delen van) voertuigkeringen;
- Nader te bepalen onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken en aanbrengen van extra asfaltlaag.

3.2 Soortenbescherming A12

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 1 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van karteranjer (NDFD 2019-2024).

In de beoogde ontwikkeling zijn werkzaamheden voorzien aan snelwegen. De bermen worden over het algemeen niet ingrijpend aangetast. Er worden uitsluitend werkzaamheden in het kader van beheer en onderhoud uitgevoerd, waardoor geen sprake is van het wegnemen van groeiplaatsen. Karteranjer is waargenomen in een groen park, waar de soort mogelijk is ingezaaid. Er zijn geen natuurlijke groeiplaatsen bekend in de omgeving. Negatieve effecten op karteranjer kunnen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn verspreid langs de snelwegen representatieve delen van het gebied bezocht, waar inventarisaties zijn uitgevoerd. Tevens is gebruik gemaakt van filerijden in de spijtijden, zodat veel foto's van middenbermen konden worden genomen door de rijder. Op deze manier zijn vele steekproefsgewijze opnames van de vegetatie gemaakt. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of verwilderde planten zonder beschermde status (zie H1.2). Langs het plangebied zijn vele bomen en struiken aanwezig. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt of struiken verwijderd. Er zijn uitsluitend, inheemse soorten aangetroffen langs de planlocatie. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie.

Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen op de locaties waar opnames zijn gemaakt. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boomarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenarter, veldmuis, vos, wezel en woelrat (NDFD 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boomarter, das, rode eekhoorn en steenarter. In de provincie Utrecht zijn de bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel vanaf 1 september 2024 niet meer vrijgesteld. Derhalve wordt een beoordeling ten aanzien van deze soorten meegenomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van beschermde zoogdieren op de bezochte locaties.

In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en de grasstrook welke daar direct aan grenst. Langs de snelwegen treden zeer veel verstoringen op in de vorm van licht, geluid en trilling. De planlocatie ligt geheel in stedelijk gebied met weinig groen in de omgeving. Het ontbreekt derhalve aan geschikte verblijfplaatsen en/of leefgebied voor soorten als bever, boommarter, bunzing, das, haas, hermelijn, konijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel. Aantasting van structuren welke mogelijk essentieel zijn voor deze soorten kan worden uitgesloten. De beoogde werkzaamheden voegen geen substantiële geluids- en of lichtverstoringen toe aan de omgeving. Bovendien zijn de werkzaamheden van zeer tijdelijke aard en zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden. Er is geen sprake van negatieve effecten op boommarter, bunzing, das, haas, hermelijn, konijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van het wegnemen van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten (onder voorwaarde dat eventuele maatregelen correct worden nageleefd).

Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 1 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H3.7).

Op de planlocatie zijn geen bomen met holtes aangetroffen welke mogelijk geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. In de beoogde ingreep worden geen bomen gekapt. Langs de planlocatie treden vele verstoringen op in de vorm van licht, geluiden en trillingen, waardoor nabijgelegen bomen weinig aantrekkelijk zijn voor vleermuizen. De beoogde werkzaamheden voegen hier geen wezenlijke verstoringen aan toe. Bovendien bevinden nabijgelegen bomen zich op 10 m of meer afstand van het beoogde werkgebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten.

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep is geen bebouwing aanwezig. De kunstwerken welke mogelijk worden aangetast in de beoogde ingreep zijn nauwkeurig onderzocht op potentie voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten. In brugpijlers kunnen ruimtes aanwezig zijn voor gebouwbewonende vleermuizen. Deze ruimtes dienen wel voldoende door te lopen (c.q. vrij zijn van weersomstandigheden zoals tocht en regen), vrij zijn van lichtverstoring en voor vleermuizen mogelijk zijn om te bereiken (ruwe oppervlaktes aan de buitenzijdes). Voor een groot aantal kunstwerken geldt dat de pijlers niet visueel geïnspecteerd konden worden in verband met de veiligheid. Hiervoor dient nog een nadere inspectie plaats te vinden. Voor vrijwel alle kunstwerken geldt dat de bovenste deklaag vervangen wordt. Hiervan zullen mogelijk aanwezige vleermuizen geen overlast van ondervinden. Indien blijkt dat er meer versterkingsmaatregelen benodigd zijn, zoals het weghakken en vervangen van het beton van de brugpijlers, is er een nadere inspectie van de ruimtes in de buurt van de brugpijlers noodzakelijk. Bij een eerder uitgevoerd onderzoek is een vleermuisverblijfplaats in de brug vastgesteld.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. In de beoogde ingreep worden geen groenstructuren verwijderd. Ook is er geen sprake van het wegnemen van lijnvormige structuren. Het is wel mogelijk dat er vliegroutes van vleermuizen de planlocatie doorkruisen, zoals bij de Galecopperbrug. Eerder zijn hier vliegroutes van onder meer

meervleermuis en watervleermuis vastgesteld. Op deze locatie dienen maatregelen te worden genomen om negatieve effecten op vliegroutes te voorkomen (zie H3.7). Bij voorkeur wordt er gewerkt tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer dit niet mogelijk is, dient de toepassing van verlichting zoveel mogelijk te worden beperkt en dienen geconvergeerde lichtbundels te worden toegepast. Langs de planlocatie treden reeds vele lichts- en geluidsverstoringen op.

Wanneer voornoemde maatregelen worden nageleefd, kunnen negatieve effecten op een essentieel foerageergebied en/of vliegroute worden uitgesloten.

Amfibieën

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2019-2024).

Voor de poelkikker en rugstreeppad geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven zowel in een aquatisch als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de bezochte locaties. In de beoogde ingreep zijn werkzaamheden voorzien aan bestaande wegen en kunstwerken. Hier is geen sprake van aantasting van oppervlaktewater en/of groene delen. De planlocatie bevindt zich geheel in stedelijk gebied. Er is in de nabijheid geen sprake van geschikt voortplantingswater en/of geschikt leefgebied. Negatieve effecten op poelkikker en rugstreeppad kunnen worden uitgesloten. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de ringslang (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De ringslang is verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen met natuurlijke oevers en broeihopen. De soort wordt waargenomen direct ten oosten van Knooppunt Lunetten. Voor het plangebied geldt dat uitsluitend werkzaamheden worden uitgevoerd aan wegen en kunstwerken, waarbij hooguit enkele meters gras naast de weg worden aangetast. Hier is geen sprake van structuurrijk leefgebied van de ringslang. Het voorkomen van de ringslang binnen het werkgebied kan hier worden uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de grote modderkruiper (NDFF 2019-2024).

De grote modderkruiper komt voor in allerlei rijk begroeide wateren. Er zijn geen werkzaamheden aan watergangen en/of oevers voorzien. Verstoringen ten gevolge van trillingen en dergelijke zijn van tijdelijke aard en niet substantieel meer dan trillingen door zwaar passerend verkeer. Bovendien zijn vele watergangen in de omgeving aanwezig waar tijdelijk naar kan worden uitgeweken. Negatieve effecten op grote modderkruiper kunnen worden uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 1 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: grote vos, grote weerschijnvlinder en sierlijke witsnuitlibel (NDFF 2019-2024).

In de beoogde ingreep worden geen oppervlaktewateren aangetast. In de directe nabijheid van de planlocatie bevindt zich geen grote plas met rijke begroeiing, waar de sierlijke witsnuitlibel voor kan komen. Er is geen sprake van aantasting van groene delen. Het ontstaan van negatieve effecten op sierlijke witsnuitlibel kan worden uitgesloten.

In de beoogde ontwikkeling worden geen bomen gekapt. Derhalve is geen sprake van aantasting van waardplanten van grote vos (iep, zoete kers en enkele wilgensoorten) of grote weerschijnvlinder (wilgen). Negatieve effecten op grote vos en grote weerschijnvlinder kunnen worden uitgesloten.

Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: appelvink, blauwe reiger, boerenzwaluw, bruine kiekendief, buizerd, ekster, grauwe gans, grote zilverreiger, houtduif, kauw, kievit, kleine mantelmeeuw, kokmeeuw, kuifeend, roek, slobbeend, tafeleend, tjiftjaf, torenvalk, waterhoen, wilde eend, zwarte kraai en zwartkop. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De werkzaamheden vinden niet plaats in de directe nabijheid van gebouwen. In de kunstwerken zijn geen ruimtes aanwezig welke kunnen worden gebruikt als nestlocaties voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Ook zijn er binnen het plangebied geen sporen van soorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. De aanwezigheid van nestlocaties van soorten als huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil kan worden uitgesloten.

Binnen het werkveld van de beoogde ontwikkeling zijn geen bomen aanwezig. De beoogde ontwikkeling resulteert niet in het wegnemen van groen. De smalle groenstrook waarop zal worden gewerkt bevindt zich direct naast de snelwegen, waar reeds sprake is van licht- en geluidsverstoringen en een hoge maaifrequentie. De beoogde ingreep resulteert niet in aantasting van essentieel foerageergebied.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. Nabijgelegen struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn enkele nesten van ekster en zwarte kraai waargenomen. Deze bevonden zich alle op ruime afstand (enkele tientallen meters) van de beoogde werkzaamheden, waardoor er geen sprake is van essentiële verstoringen. Ook zijn de werkzaamheden vooralsnog voorzien buiten het broedseizoen, waardoor geen sprake is van negatieve effecten.

In bosschages op tientallen meters afstand van het werkgebied bevinden zich aannemelijk nesten van algemene soorten. Deze bevinden zich echter op relatief grote afstand van het plangebied. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie is gedurende het veldbezoek Japanse duizendknoop aangetroffen ten westen van Knooppunt Oudenrijn, net buiten het projectgebied. Volgens gegevens uit de NDFF is dit de enige locatie waar Japanse duizendknoop voorkomt (NDFF 2019-2024). Maaisel en grond waarin wortelstokken aanwezig kunnen zijn, dienen niet te worden verspreid en zorgvuldig te worden afgevoerd (zie H4.3). Er lijken echter geen exoten aanwezig te zijn binnen het projectgebied.

3.3 Specifieke zorgplicht Soorten A12

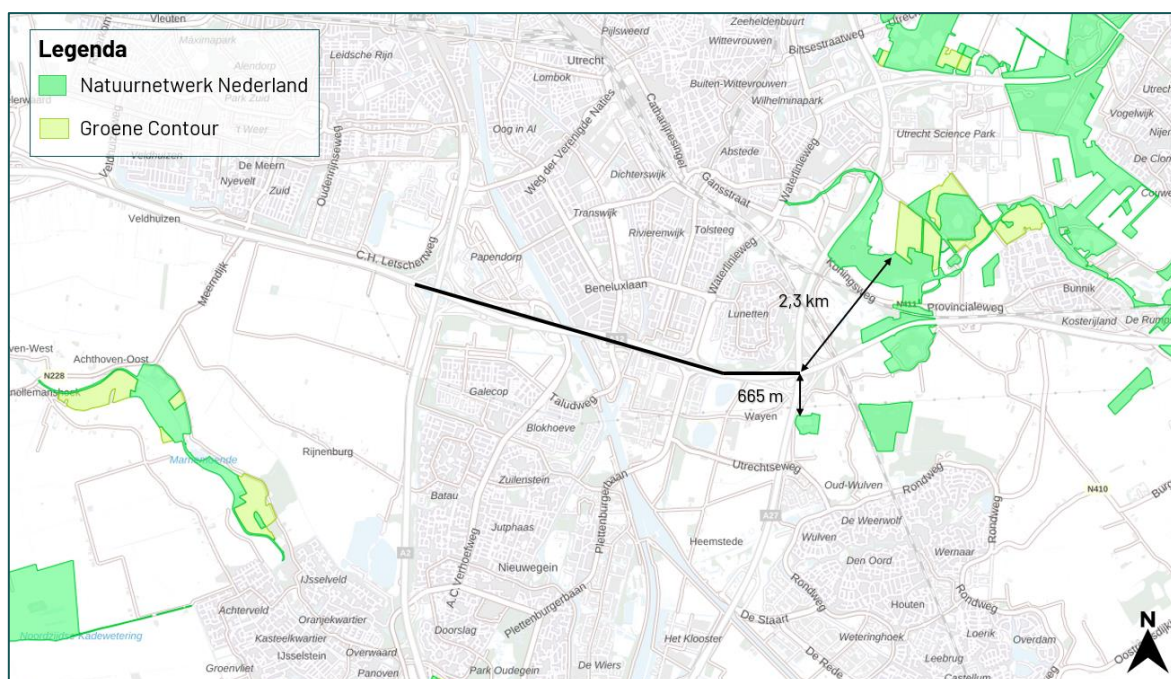
Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Rode Lijst-soorten (NDFF 2019-2024):

- Vaatplanten: blauw walstro, bolderik, bosaardbei, gulden sleutelbloem, kamgras, korenbloem, schijnraket en zomerklokje;
- Korstmossen: kleinsporig kroesje, licht muggenstrontjesmos, onopvallende schotelkorst en populierenspeldje;
- Schimmels: kapjesmorielje;
- Vleermuizen: laatvlieger;
- Overige zoogdieren: bunzing, haas, konijn en wezel;
- Amfibieën: rugstreeppad;
- Reptielen: ringslang;
- Insecten: bruin blauwtje, grote koekoekshommel, grote vos en weidebij;
- Vogels: boerenzwaluw, boomvalk, dwergmeeuw, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote mantelmeeuw, grutto, huismus, huiszwaluw, kneu, kramsvogel, nachtegaal, oeverloper, ransuil, slobbeend, smient, spotvogel, tapuit, torenvalk, visdief, watersnip, wintertaling, zwarte mees en zwarte stern.

Vanwege de hoeveelheid gegevens zijn Vr-soorten hier buiten de beoordeling gelaten, aangezien vogels reeds zijn besproken wat betreft broedgevallen en leefgebied en er geen sprake is van wegnemen van potentieel foerageergebied en/of nestlocaties. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid van soorten welke vallen onder de Specifieke zorgplicht op de locatie waar de activiteit verricht wordt of in de directe omgeving van de locatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten waargenomen. Er zijn werkzaamheden voorzien aan verharde wegen en kunstwerken. Hierbij worden geen negatieve effecten verwacht op korstmossen, insecten en vogels.

Ten aanzien van planten geldt dat de strook direct naast de weg voor veel soorten ongeschikt is en dat in de omgeving geen natuurlijke groeiplaatsen aanwezig zijn waar mogelijk zeldzamere soorten kunnen groeien. Bovendien zijn uitsluitend werkzaamheden in het kader van beheer en onderhoud voorzien, waarmee geen sprake is van het wegnemen van groeiplaatsen. Bovendien ontstaan door het creëren van open plekken groeikansen voor soorten van schralere gronden. Er zijn derhalve geen maatregelen benodigd.

Figuur 3.4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 665 m tot het Natuurnetwerk Nederland en circa 2,3 km tot de Groene Contour (bron: ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl).

3.5 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

3.6 Conclusie

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies, effecten en provinciale verordeningen zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd voor de A12. In tabel 2.5 staan de kunstwerken binnen de A6 weergegeven. Vrijwel alle kunstwerken zijn in potentie geschikt voor vleermuizen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de kunstwerken vanaf de snelweg bekeken zijn. Een nadere inspectie dient uitgevoerd te worden om te beoordeling of de zichtbare openingen ook naar een voor vleermuisgeschikt ruimte leidt. Indien hiervan sprake is, dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden (5 veldbezoeken in de periode april – september, waarvoor 3 tussen mei – juli).

*Tabel 3.1 De kunstwerken met beoordeling ten aanzien van vleermuizen. *Indien blijkt dat er meer versterkingsmaatregelen behoudens het vervangen van de deklaag benodigd is, is een nadere inspectie van de desbetreffende ruimtes in de brugpijler noodzakelijk. Hierbij kan de rapportage van eerder uitgevoerde inspecties worden gebruikt, waarbij eerder al een vleermuisverblijfplaats is vastgesteld.*

Rijksweg	Rijbaan	Km	Code	Naam	Vervolgstep
A12	HRR	59,400	31H-005-01	Galecopperbrug zuid	Nadere inspectie
A12	HRL	59,400	31H-005-02	Galecopperbrug noord	Nadere inspectie
A12	n.v.t.	58,800	31H-022-03	wrk Leiding	Nadere inspectie
A12	n.v.t.	58,900	31H-172-01	Papendorpsetunnel	Nadere inspectie
A12	n.v.t.	58,900	31H-326-01	Groenewoudsedijk	Nadere inspectie
A12	HRL	60,000	31H-304-01	Europalaan par.baan noord	Nadere inspectie
A12	HRL	60,000	31H-304-02	Europalaan hfdr.baan noord	Nadere inspectie

A12	HRR	60,000	31H-304-03	Europalaan hfd.r.baan zuid	Nadere inspectie
A12	HRR	60,000	31H-304-04	Europalaan par.baan zuid	Nadere inspectie
A12	HRL	60,400	31H-013-01	Vierlingbrug par.baan noord	Nadere inspectie
A12	HRL	60,400	31H-013-02	Vierlingbrug hfd.r.baan noord	Nadere inspectie
A12	HRR	60,400	31H-013-03	Vierlingbrug hfd.r.baan zuid	Nadere inspectie
A12	HRR	60,400	31H-013-04	Vierlingbrug par.baan zuid	Nadere inspectie
A12	HRL	61,300	31H-010-05	Verkeersplein Laagraven par.baan noord (oost)	Nadere inspectie
A12	HRL	61,300	31H-010-06	Verkeersplein Laagraven hfd.r.baan noord (oost)	Nadere inspectie
A12	HRR	61,300	31H-010-07	Verkeersplein Laagraven hfd.r.baan zuid (oost)	Nadere inspectie
A12	HRR	61,300	31H-010-08	Verkeersplein Laagraven par.baan zuid (oost)	Nadere inspectie
A12	HRL	62,400	31H-012-01	kp Lunetten (Ongelijkvloers kruispunt rijksweg 12 - 27)	Nadere inspectie
A12	HRR	62,400	31H-012-02	kp Lunetten (Viadukt in de afslag rijksweg 12 z.-rijksweg 27 nrd)	Nadere inspectie
A12	HRR	62,300	31H-012-03	kp Lunetten (Viadukt in de zuidelijke afrit richting Utrecht over rijksweg 27)	Nadere inspectie
A12	HRL	62,700	31H-012-04	kp Lunetten par.baan noord over A27	Nadere inspectie
A12	HRL	62,700	31H-012-05	kp Lunetten hfd.r.baan noord over A27	Nadere inspectie
A12	HRR	62,700	31H-012-06	kp Lunetten hfd.r.baan zuid over A27	Nadere inspectie
A12	HRR	62,700	31H-012-07	kp Lunetten par.baan zuid over A27	Nadere inspectie
A12	HRL	63,300	31H-012-08	kp Lunetten par.baan noord over spoorlijn	Nadere inspectie
A12	HRL	63,300	31H-012-09	kp Lunetten hfd.r.baan noord over spoorlijn	Nadere inspectie
A12	HRR	63,300	31H-012-10	kp Lunetten hfd.r.baan zuid over spoorlijn	Nadere inspectie
A12	HRR	63,300	31H-012-11	kp Lunetten par.baan zuid over spoorlijn	Nadere inspectie
A12	HRL	63,000	31H-012-12	kp Lunetten par.baan noord over afslag rw 12 - rw 27 nrd	Nadere inspectie
A12	HRL	63,000	31H-012-13	kp Lunetten hfd.r.baan noord over afslag rw 12 - rw 27 nrd	Nadere inspectie
A12	HRR	63,000	31H-012-14	kp Lunetten hfd.r.baan zuid over afslag rw 12 - rw 27 nrd	Nadere inspectie
A12	HRR	63,000	31H-012-15	kp Lunetten par.baan zuid over afslag rw 12 - rw 27 nrd	Nadere inspectie
A12	HRR	62,700	31H-012-18	Waijengetunnel	Nadere inspectie
A12	n.v.t.	61,900	31H-012-21	Koppelbrug	Nadere inspectie
Totaal aantal kunstwerken					34

Tabel 3.2 De beoordeling ten aanzien van soortenbescherming voor de A12.

Soortgroep (A12)	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H3.7)
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Vleermuizen (o.a. GD, MV, WV)	HR	Verblijfplaatsen/vliegroute (watergang onder Galecopperbrug)	Maatregelen behoud vliegroute/nadere inspectie
Amfibieën			
Reptielen			
Vissen			
Insecten en andere ongewervelden			
Vogels (cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Tabel 3.3 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van gebiedsbescherming voor de A12. Het deelgebied is gelegen in de provincie Utrecht.

Gebiedsbescherming A12	Kleinste afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H3.7)
Natura 2000	8,4 km	Geen (vrijstelling stikstof Beheer & Onderhoud)	
Natuurnetwerk Nederland	665 m	Geen	
Groene Contour	2,3 km	Geen	
Weidevogelkerngebied	9,6 km	Geen	

Tabel 3.4 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van houtopstanden voor de A12.

Houtopstanden A12	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H3.7)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Geen aantasting	n.v.t.	

Tabel 3.5 De beoordeling met eventuele vervolgstappen ten aanzien van Zorgplicht voor de A12.

Zorgplicht	Vervolgstep (H3.7)
Algemene zorgplicht	Ja, zie H3.7
Specifieke zorgplicht soorten	Ja (vleermuizen), zie H3.7
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
Specifieke zorgplicht houtopstanden	

3.7 Vervolgstappen en maatregelen

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Tevens dient één werkrichting te worden gehanteerd.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Deze maatregelen gelden in het bijzonder voor de plaatsen waar de snelwegen structuren doorkruist welke mogelijk fungeren als vliegroute voor vleermuizen, zoals watergangen (zie H3.2 voor de locaties).
- De werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) (2017)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) (2017)

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl

bij12.nl

flevoland.nl

gldanders.planoview.nl/planoview

nationaalgeoregister.nl

ndff.nl

ravon.nl

ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl

verspreidingsatlas.nl

vleermuisprotocol.nl

vlinderstichting.nl

wilde-planten.nl

zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1	Fotografische impressie
Bijlage 2	Fotografische impressie duikers
Bijlage 3	Juridisch kader
Bijlage 4	Vervolgstappen soortenbescherming
Bijlage 5	Environmental DNA

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie betreft delen van de A2, A6 en A12 in de regio Midden-Nederland. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft groot onderhoud aan de betreffende wegen, waarbij asfalt wordt vervangen, onderhoud aan kunstwerken en duikers plaatsvindt en kleinschalige werkzaamheden in de bermen plaatsvinden. Op de foto de A12 nabij Knooppunt Oudenrijn.

Figuur 2 Onderdeel van het plangebied zijn meerdere kunstwerken, zoals dit viaduct van de A6 nabij Emmeloord.

Figuur 3 Het grootste gedeelte van de betreffende snelwegbermen bevat geen specifieke en/of beschermde natuurwaarden. In deze berm langs de A6 nabij Bant groeien uitsluitend algemene soorten, zoals op de foto bloeiende gewoon reukgras, koolzaad, madeliefje, paardenbloem, pinksterbloem en scherpe boterbloem.

Figuur 4 Langs de A2 ten zuiden van Vianen liggen watergangen dicht langs de snelweg, echter zijn uitsluitend werkzaamheden voorzien in een smalle strook gras direct naast de snelweg en worden watergangen en/of oevers niet aangetast.

Bijlage 2 Fotografische impressie duikers

Figuur 1 De duiker van de Hannie Schafttocht (2) loopt door agrarisch gebied met weinig groenstructuren in de directe omgeving.

Figuur 2 De duiker van de Munttocht (4) ligt langs een kleine bosschage.

Figuur 3 De duiker van de Schotertocht (9), aan de oostzijde van de A6, bevat geen faunapassage.

Figuur 4 Bij diverse andere duikers, zoals de duiker Schoterpad d-tocht (11) is wel een faunapassage aanwezig.

Bijlage 3 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplicht is in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) en de specifieke zorgplicht waarbij de specifieke zorgplicht verder opgedeeld kan worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *“van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;”*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: *“elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort”*.

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
 - 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Gedragscode

Verschillende partijen hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van een gedragscode. De gedragscode van Rijkswaterstaat geldt voor soortenbescherming. Deze gedragscode kan ingezet worden voor zowel bestendig beheer & onderhoud als voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het gebruik van de gedragscode is het noodzakelijk om inzichtelijk te hebben of beschermde soorten aan- of afwezig zijn en wat de gebiedsfuncties van het leefgebied zijn. Indien de beoogde activiteiten en gevolgen voor beschermde soorten binnen de reikwijdte van de gedragscode vallen, kan de gedragscode van toepassing worden verklaard op de activiteit en hoeft voor de activiteit niet een losse omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuele, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geïntroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 3.6 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Deze tabel geldt voor de provincies Utrecht en Gelderland.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eider	IJsvogel	Spreeuw	

Vogelrichtlijn – Provincie Flevoland

In de provincie Flevoland zijn naast nesten van vogels in categorie 1 t/m 4, nesten van soorten binnen categorie 5a in beginsel ook jaarrond beschermd. Indien middels een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale Staat van Instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. Nesten van vogels in de provincie Flevoland welke vallen binnen categorie 5b zijn in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Tabel 3.7 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5a: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, tenzij aantasting van invloed is op staat van instandhouding. Vogelsoorten onder categorie 5b: nesten en rustplaatsen niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting staat van instandhouding in het geding komt.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boerenwaluw	Grote gele kwikstaart	Ransuil	Steenuil
Bosuil	Huismus	Roek	Torenvalk
Gierzwaluw	Kerkuil	Slechtvalk	
Vogelsoorten onder categorie 5a			
Boomvalk	Oehoe	Rode wouw	Zeearend
Buizerd	Ooievaar	Sperwer	Zwarte wouw
Havik	Raaf	Wespendief	
Vogelsoorten onder categorie 5b			
Blauwe reiger	Grote bonte specht	Kleine bonte specht	Spreeuw
Draaihals	Huiswaluw	Middelste bonte specht	Tapuit
Groene Specht	IJsvogel	Oeverwaluw	Zwarte specht

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74l).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het

uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland en Flevoland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 3.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

In de Omgevingsverordening van de Provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 3.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht. *Vanaf 1 september 2024 zijn de bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel niet meer vrijgesteld.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas*	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Hermelijn*	Tweekleurige bosspitsmuis
Bunzing*	Huisspitsmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Vos
Dwergspitsmuis	Konijn*	Wezel*
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid (provincie Utrecht)

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke kenmerken en waarden, kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang, situaties waarbij er sprake is van het ontstaan van een meerwaarde en situaties waarbij er sprake is van een beperkte uitbreiding van bestaande ruimtelijke ontwikkelingen. Bij aantasting van het Natuurnetwerk Nederland geldt een compensatieplicht.

Groene Contour

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen de Groene Contour bevat geen bestemmingen en regels die verstedelijking toestaan die tot gevolg hebben dat de mogelijkheid om nieuwe natuur te realiseren op gronden gelegen binnen de Groene Contour worden beperkt en deze gronden daarmee niet meer of in mindere mate kunnen bijdragen aan uitbreiding en versterking van het Natuurnetwerk Nederland. Op dit verbod wordt een uitzondering gemaakt wanneer er sprake is van groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken, het verlies aan mogelijkheden zoveel mogelijk wordt beperkt en het overblijvende verlies aan mogelijkheden wordt gecompenseerd door de aanleg van nieuwe natuur. Het verbod geldt niet voor de uitbreiding van agrarische bouwblokken. De Groene Contour vormt geen belemmering voor de uitbreiding van agrarische bouwblokken, ook al belemmeren deze de mogelijkheden om binnen de Groene Contour nieuwe natuur te ontwikkelen.

Provinciaal beleid (provincie Gelderland)

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Gelders Natuurnetwerk

Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders Natuurnetwerk aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn. Bij aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang geldt een compensatieplicht.

Groene Ontwikkelingszone

Een nieuwe ontwikkeling in de Groene Ontwikkelingszone is toegestaan als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in een versterkingsplan.

Weidevogelgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelgebied laat de realisatie van een nieuwe windturbine of nieuw zonneveld niet toe. Een andere nieuwe activiteit of ontwikkeling is enkel toegestaan als deze geen nadelige gevolgen heeft voor de functie als broedgebied voor weidevogels.

Ganzenrustgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een ganzenrustgebied laat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit of ontwikkeling wordt uitgevoerd op een locatie waar de nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk worden beperkt, en na uitvoering minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Beschermingszone natte landnatuur

Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn.

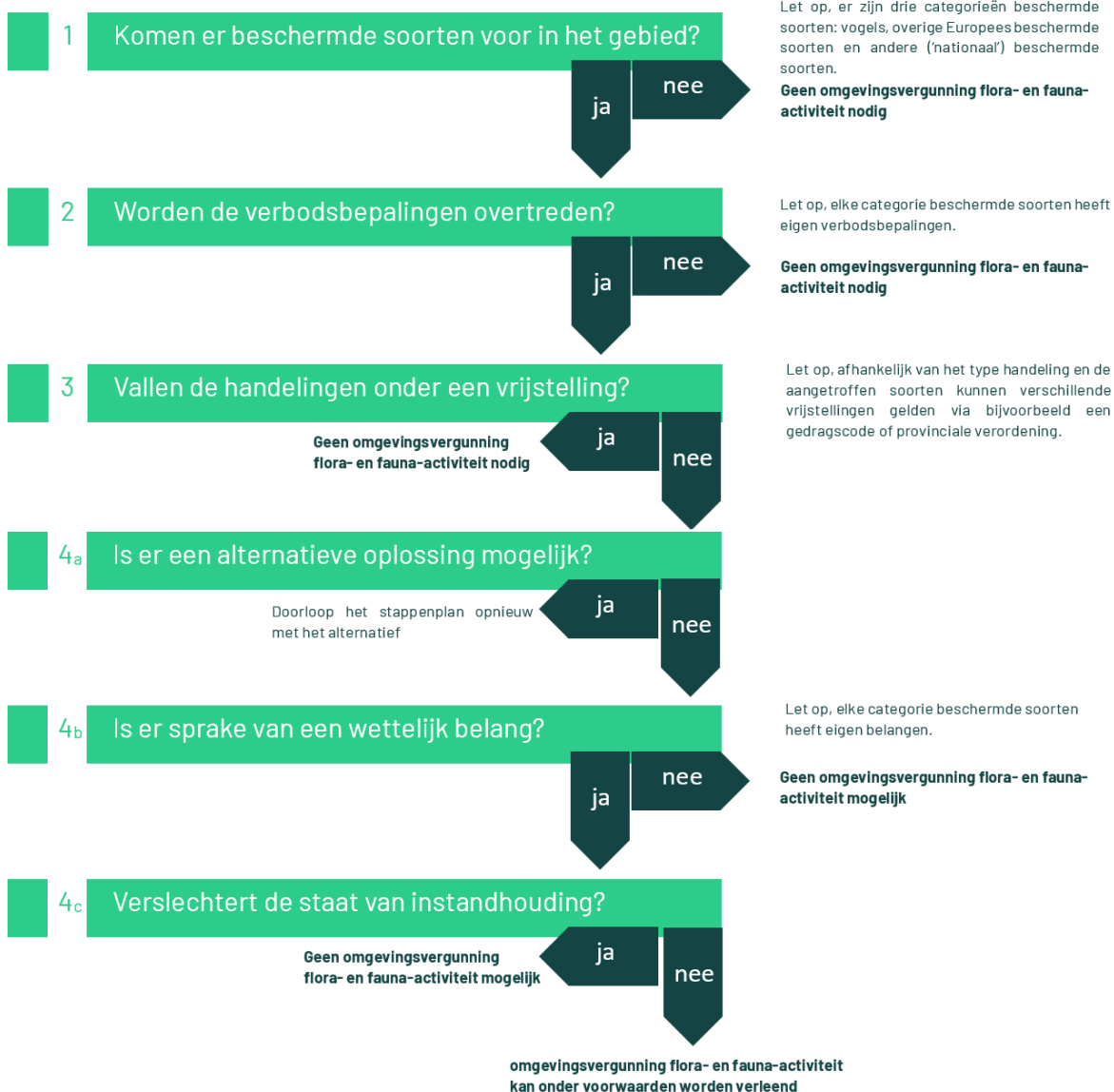
Houtopstanden

Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geldt de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1) wegbeplantingen;
 - 2) beplantingen langs waterwegen; en
 - 3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 4 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74l).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

Bijlage 5 Environmental DNA

Alle dieren laten middels urine, uitwerpselen, huidcellen, haar of geslachtscellen hun DNA achter in de omgeving waarin ze leven. Dit DNA kan worden geëxtraheerd uit milieumonsters zoals bodem, water, uitwerpselen, etc. Op basis van deze DNA-sporen kunnen soorten worden gedetecteerd. De environmental DNA-methode (afkorting: eDNA methode) is een relatief nieuwe benadering om de verspreiding van soorten te inventariseren, ongeacht levensstadium of geslacht.

Wanneer eDNA zich in het milieu bevindt kan het worden getransformeerd of afgebroken door verschillende biotische en abiotische factoren. De relatief korte persistentie van eDNA in aquatische milieus kan worden gebruikt als momentopname van de aanwezige soorten. In deze context kan eDNA daarom worden gebruikt als krachtig middel om vast te stellen welke soorten in het water aanwezig zijn, en of deze aanwezigheid recent (tot enkele weken terug) was. De trefkans kan omschreven worden als de kans dat eDNA van de doelsoort gedetecteerd wordt met de eDNA methode, aangenomen dat de doelsoort aanwezig is op een locatie. Deze trefkans is afhankelijk van de bemonstering, dichtheid en ecologie of gedrag van de doelsoort. In veel onderzoeken bleek eDNA een hogere trefkans te hebben dan traditionele methoden. Dit geldt met name voor zeldzame soorten (die in lage dichtheden voorkomen) en soorten die moeilijk waarneembaar zijn met traditionele methoden. Met de eDNA methode is het mogelijk soorten te detecteren zonder deze daadwerkelijk waar te nemen of te vangen.

Methode

eDNA kan worden aangetoond in bodem-, feces- of watermonsters. Afhankelijk van de grootte van het plangebied en de grootte van het aanwezige functioneel leefgebied. De monsters dienen altijd ten minste in duplo genomen te worden. Bij het nemen van de monsters is het belangrijk dat er steriel wordt gewerkt, om besmetting van de monsters te voorkomen. De monsters worden vervolgens verstuurd naar een deskundig laboratorium, waar het DNA van de doelsoort wordt geïsoleerd en vermenigvuldigd. Middels deze methode (qPCR, oftewel kwantitatieve PCR) kan de aanwezig- dan wel afwezigheid binnen het plangebied worden aangetoond.

Tijdsduur

De tijd die nodig is van bemonstering tot resultaat omvat de bemonstering zelf, het transport naar het lab en de tijd die nodig is voor de extractie en analyse van de monsters. In het algemeen werken labs gelijktijdig aan vele projecten om zo de kosten voor de analyses te beperken. De tijd van bemonstering tot resultaat ligt daarom in het algemeen tussen de 4 en 6 weken. De resultaten komen per monster, waardoor per locatie een afweging gemaakt kan worden omtrent de effecten van de beoogde ingreep op de aanwezige soort.

Tabel 1 Soorten die kunnen worden vastgesteld middels eDNA.

Amfibieën en reptielen	Zoogdieren	Vissen	Insecten en ongewervelden
Alpenwatersalamander	Beverrat	Beek- of rivierprik	Platte schijfhoren
Heikikker	Muskusrat	Bittervoorn	Gevlekte witsnuitlibel
Kamsalamander	Noordse woelmuis	Grote modderkruiper	
Knoflookpad	Otter	Kleine modderkruiper	
Ringslang	Waterspitsmuis		
Rugstreeppad			
Vuursalamander			

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl